

DRUŽINSKI TEDNIK

Leto XI.

Ljubljana, 5. januarja 1939.

Štev. 1.

Če prosinca ni snega,
ga mali traven da.

SLOVENSKI VREMENSKI REK

»DRUŽINSKI TEDNIK«

Izhaja ob četrtkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani Gregorčičeva ulica št. 27/III. Poštni predal št. 345. Telefon št. 33-32. Račun poštne hran. v Ljubljani št. 15.363. Rokopisov ne vračamo, nefrankiranih dopisov ne sprejemamo. Za odgovor je treba priložiti za 5 dni znamk.

NAROČNINA

1/4 leta 20 din, 1/2 leta 40 din, vse leto 80 din. V Italiji na leto 40 lir. V Franciji 70 frankov. V Ameriki 2 1/2 dolarja. Naročnino je treba plačati vnaprej.

CENE OGLASOV

V tekstnem delu: enostolpna petilna vrsta ali njen prostor (višina 5mm in širina 55mm) 7 din; v oglasnem delu 450 din. V dvobarvnem tisku cene po dogovoru. Notice: beseda 2 din, Mali oglasi: beseda 1 din. Oglasi davek povsod še posebej. Pri večkratnem naročilu popust.

»Družinski tednik«

odslej

na 12 straneh

Na pot v novo leto

Novo leto stoji pred nami, kakor vsako, polno upov in pričakovanj. Vsakdo po svoje nekaj pričakuje od njega. Nekaj lepega in dobrega. Od vsakega njegovega meseca, dneva, ure in minute. Tako je danes — tako je bilo vekomaj.

Prvi dnevi v novem letu so za nas vse mejnik. Med tistim, kar je bilo, in med onim, kar bo prišlo. Mejniki, ko skoraj sleherni med nami dela življenjsko bilanco, ko tehtajo, kaj je prejšnje leto napravilo dobrega in kaj bi v tekočem, novem letu lahko napravilo, da bo njegovo življenje boljše, prijetnejše in uspešnejše. Mejniki, ko kujemo nove načrte.

Načrt v življenju je kakor kompas na ladji. Tudi brez njega bomo živeli, toda takšno življenje ni življenje, je tavanje.

V novo leto moramo torej z načrtom in s pogumom. In če imamo priložnost, dajmo poguma tudi drugim. Včasih tudi ena sama besedica priznanja ustvarja čudeže. Verujmo torej vase in v svoje delo, a prav tako je naša dolžnost, da tudi drugim dajemo spodbudo!

Pred kakšnimi petdesetimi leti je v neki neapeljski tovarni delal majhen desetletni deček. Sanjal je o tem, da bo postal velik pevec, a njegov prvi učitelj mu je vzel ves pogum.

»Čaj sploh ne znaš peti,« mu je dejal. »Sploh nišes glasu. Prav tako je, kakor če bi ropotalo oknice, kadar piha vanje veter.«

A njegova mati, revna kmetica, mu je položila roke okrog vratu, ga pohvalila in mu dejala, da ji je njegov glas silno všeč in da se že razločno opazi, kako se od dne do dne glas boljša. Sama je hodila bosa, samo da bi prihranila denar za učitelja petja svojega sina. Njej, svoji materi, njeni hvali in spodbudi se ima mali dečko zahvaliti, da se je njegovo življenje temeljito spremenilo. Najbrže ste že slišali kaj o njem: bil je namreč — Caruso.

Nekoč je živel v Londonu mlad mož, ki bi rad postal pisatelj. A zdelo se je, da se je vse zarotilo proti njemu. Starši mu niso mogli dati več sredstev, da bi dalje hodil v šolo kakor štiri leta. Njegov oče je sedel v ječi, ker ni mogel plačati svojih dolgov, in posledica je bila, da njegov sin ni imel ničesar za pod zob. Naposled je vendarle dobil službo: na steklenice je z loščilom za čevlje moral lepiti etikete v nekem skladišču, polnem podgan. Noči je prespal v neki siromašni podstrešni sobici, skupaj z dvema mladima fantoma iz najsiromašnejših londonskih okrajev. Sam ni imel dosti zaupanja v svoje pisateljske sposobnosti in ni nikoli nikomur ničesar povedal o tem, ki je na skrivaj, da ne bi kdo kaj opazil in se norčeval iz njega, odposlal svoj prvi rokopis. Najprej je kajpak hitro dobil vse nazaj, naposled je pa je prišel veliki dan, ko so sprejeli enega teh rokopisov. Za to sicer ni dobil niti pare, a založnik mu je napisal vsaj nekaj besed v priznanje. Zaradi teh besed je bil ves iz sebe, tako da je kakor brez uma tekal po londonskih ulicah in po licih so mu potzele solze.

Teh nekaj besed je dalo njegovemu življenju novo smer. Da mu ni nihče vili poguma, bi morebiti vse življenje lepil etikete v skladiščih, polnih podgan. Najbrže ste tudi o tem dečku že kdaj kaj slišali: bil je — Charles Dickens.

Spet kakšnih 50 let je tega, ko je prav tako delal v Londonu neki drug deček, in sicer kot vajenec v neki prodajalni. Moral je vstati ob petih,

očistiti trgovino in poltelj delati štiri- najst ur na dan. Sovražil je to garanje od ranega jutra do poznega večera, tako da je po dveh letih lepega jutra, ne da bi zajtrkoval, kratko in malo pobegnil in je tekal petnajst milj daleč do svoje matere, ki je bila hišnica.

Bil je popolnoma obupan, pogovoril se je z njo o vsem, jokal je in jo rotil, da si bo vzel življenje, če bo moral še dalje ostati v strašni prodajalni. Potlej je pisal dolgo, žalostno pismo svojemu učitelju, da jima dovolj življenja in da ne more več vzdržati. Ta mu je pa odgovoril, naj se pomiri, ker je preveč inteligenten, da bi kaj takšnega storil. V resnici je na svetu za

kaj boljšega in mu je ponudil službo učitelja.

Tudi tukaj je zadostovalo le nekaj besed, ki so spremenile življenje, še več — bile so odločilne važnosti za zgodovino angleške književnosti. Kajti prav temu dečku je bilo usojeno, da je v bodočnosti napisal sedem in sedemdeset knjig in da je s svojim peresom zaslužil milijon dolarjev. Tudi to ime vam najbrže ne bo neznano: ta deček je bil H. G. Wells.

Leta 1923, je živel v Kaliforniji mlad mož, ki je s svojo ženo le s težavo rinil skozi življenje. Ob nedeljah je pel na koru in si včasih

zaslužil kakšnih pet dolarjev tudi s tem, da je na svatbah pel pesem »Obljubi mi, dragi« in druge. Imel ni niti toliko, da bi si privoščil življenje v mestu, zato si je najel neko razpadlo bajto, ki je stala v nekem vinogradu. Mesečna najemnina je znašala samo dvanajst in pol dolarja, a kakor je bila nizka, je ni mogel poravnati in je ostal dolžan za deset mesecev. Da bi mogel plačati ta dolg, je delal pri trgatvi v vinogradu. Bil je že tako obupan, da je hotel vse skup obesiti na klin, ko je stopil v njegovo življenje Rupert Hughes in mu dejal:

»Vse pogoje imate, da postanete slaven pevec. Takoj morate oditi študirat v Newyork.«

Tudi ta mladi mož potrjuje, da je zadostovalo le nekaj besed priznanja, da je svoje življenje preusmeril in odprl pot svoji veliki karieri. Kajti te besede so ga pripravile do tega, da si je izposodil nekaj denarja in se odpeljal na vzhod. Mladi mož je bil namreč — Lawrence Tibbett.

Gornji stitje primeri so resnični. Pisalo jih je življenje. Ne smemo pa pozabiti, da živi med nami še veliko mladih ljudi, ki verujejo vase, v svoje delo in v svoj uspeh — ljudi, ki so v stiski, pa ne prosijo denarja ampak samo včasih, malo spodbude. In to smo jim dolžni dati. Haka.

Pokrajina v snežni odeji

Električna lokomotiva

Zadnjič je neka novinarka zapisala, da je v vsakem muškem še velika porcija otroka. Priznati moram, da sem se čutil uvažjenega. Ni me potolažilo, da je ženska, ki je to napisala, novinarka, in tudi to ne, da se je članek nanašal na ameriške razmere.

Dama je skušala to stvar tudi dokazati. Moški radi zbirajo znamke, pravi, radi se igrajo z igračkami svojih otrok itd. itd. Kakor sami vidite, zelo porazni dokazi.

Vsi vemo, da nus je Bog zelo različno ustvaril. Tako moške kakor ženske. Eni na primer kadijo, drugi ne kadijo. Ene so dobre gospodinjice in žene, druge ne. Verjetno je torej, da se dobe tudi moški, ki se radi igrajo z igračkami svojih otrok.

Tako sem mislil jaz, tako ste morda mislili tudi vi. Toda te dni sem izvedel novico, ki mi je šla do srca. Slišal sem namreč, da je v Ljubljani klub zelo uglednih meščanov, ki se določeno dan v tednu ob točno določeni uri sestanejo in prinesejo s seboj v aktovkah igrače in se tako pozno v noč imenitno zabavajo. Prosim vas pa, da tega ne izdajte nikomur, kajti stvar je zelo zapretna značaja.

Največji ugled in spoštovanje v tem klubu uživajo gospodje, ki prinese s seboj lokomotive. Pa ne takšne na vzmet, ampak na elektriko. In kakšno je šele veselje, ko začne te električne železnice dirjati po tračnicah, ko se dvigajo in spuščajo zavore, ko se zasvetijo signalne lučke v raznih barvah!

Pravijo, da je bilo takoj po božiču na zadnjem sestanku v klubu zelo živo in veselo. Neki ugleden član kluba je namreč prinesel s seboj svoje božično darilo. Majhno, a krásno izdelano električno lokomotivo, prav takšno, kakor bi bila prava. Pravijo, da je lokomotiva divjala po tračnicah, da se je kar kadilo. Ni čudo, saj je tudi stala 700 din, in za ta denar mora biti tudi brez premoga kaj dima — mar ne?

Kronist

Politični teden

Italijansko odlikovanje je pred kratkim izročil italijanski poslanik na našem dvoru prometnemu ministru dr. Spahu. Odlikoval je tudi dva njegova najprijaznejša sodelavca v ministru. — Finančni minister Dušan Letica je izdal odlok, da se odmera dohodnine za leto 1938, podaljša tudi za letošnje leto. Le tisti davčni obvezanci, ki imajo zdaj manjše dohodke, lahko prosijo za novo odmero dohodnine. — Bivši notranji minister dr. Korošec se že nekaj dni muči v Atenah, kamor se je podal na oddih. Obiskal je tudi jugoslovanskega poslanika v Atenah, Ministrski predsednik dr. Stojadinović je pa na oddihu v Svici.

Slovaško prebivalstvo v Nagy Sírany zahteva zaradi madžarskih nasilstev vrnitev svojega mesta Češkoslovaški. — Nacionalistične čete prodirajo proti Barceloni in so zavzele precej ozemlja. — Japonci zanikajo, da bi se radi pomirili s Kitajci in izjavljajo, da bodo šele zdaj začeli pravo vojno. General Cankaršek je odklonil ponudbe Japoncev za sklenitev miru in izjavil, da bi bil sprejem takšnih pogojev za Kitajsko ponižanje. — Predsednik belgijske socialistične stranke in bivši minister dr. Emil Vandervelde je pret kratkim umrl v Bruslju. Pokojnik je bil ustanovitelj belgijske delavske stranke. Za njegovega ministrovanja je bilo ukinjeno italijansko poslanstvo v Bruslju. — Komisija zemljepisnih strokovnjakov se bo v kratkem podala v Džibuti, da bo odločila mejo med francosko Somalijo in Abesinijo. — Francija je znatno povečala svojo posadko v Somaliji. Povečala je število vojaštva, kakor tudi mornarice. — Maršal Göring bo obiskal Mussolinija po njegovem razgovoru z angleškima državnikoma. Namen njegovega razgovora z Mussolinijem je dogovor za politično in vojaško sodelovanje med Nemčijo in Italijo v Sredozemskem morju. — Francoski posluzbeni list "Tempec" je pred kratkim objavil članek, kjer obravnava francoska zavezanstva z drugimi državami. Pri tem ugotavlja, da bi bilo najboljšje prekiniti prijateljski pogodbi z Rusijo in Poljsko in da se mora vlada ozirati samo na dobrhot Francije in Francozov. — Druga konferenca štirih velesej se bo sestala sredi januarja. Skušala bo spraviti s sveta italijansko-francoski spor, hkrati se bo dotaknila tudi nemških zahtev po kolonijah. Chamberlain in Halifax v Rimu ne bosta posredovala službeno. — 50 sovjetskih generalov in drugih višjih častnikov je odšlo na Kitajsko, kjer so takoj prestopili

Kaj nam obeta leto 1939?

Napoved nekega zagrebškega astrologa pravi, da ima Jugoslavija lepo bodočnost

Zagreb, januarja — Navada je, da časopisi ob začetku leta prinesejo napoved za tekoče leto. Po navadi te napovedi ne drže, včasih se pa vendarle to ali ono uresniči. Te napovedi pišejo ljudje, ki jim pravimo astrologi. Ljudje torej, ki berejo bolecnost iz zvezd. Njega dni so bili ti ljudje posebno v Indiji in Egiptu v velikih časteh, a tudi danes jih je nekaj, ki uživajo tehten sloves, celo pri velikih državnikih.

Zagrebške »Novosti« so te dni prinesle takšno astrološko napoved, ki jo zaradi zanimivih napovedi prinašamo v izveščku. Napoved je za »Novosti« sestavil dipl. phil. Aleksander Mužinič. Z veseljem smo začeli čitati napoved g. Mužiniča, kajti že koj v začetku pravi, da letos ne bo vojnih zapletljajev. To se posebno nanaša na Nemčijo in Anglijo. Horoskop sedanjega angleškega kralja je takšen, da bo do konca svojega življenja nasprotnik vojne. Njegova naslednica, princesa Elizabeta je v tem oziru drugačna: ko pride na kraljevski prestol, bo nam-

rež zelo energična in bo Anglijo militarizirala.

Nemški kancler Hitler bo imel tudi letos srečno roko. Dosegel bo, da se Nemčiji vrnejo kolonije, a tudi sicer — v ukrajinskem vprašanju — bo v drugi polovici leta imela Nemčija velike uspehe. Narodi Srednje Evrope se bodo v tekočem letu pomirili po usodnih septembrskih dogodkih in bodo zadovoljni. Popolnoma se bo preuredila in uredila tudi Češkoslovaška.

Kar se Jugoslavije tiče, ne bo šla pod vladno svojega mladega kralja v nobeno vojno. Pričakovati je dolgo razdobje blagostanja pod njegovo vladjo, pozneje bo pa posebno skrb posvetil kmetijstvu, ki ga bo postavil na moderne temelje. Bodočnost Jugoslavije sta torej mir in delo.

V začetku januarja 1939. se bo o generalu Francu mnogo govorilo. Doživel bo uspehe in zasedel bo novo ozemlje. Posebno značilen dan utegne v tem oziru biti 5. marec. Toda tudi osebne nevarnosti ga čakajo, in sicer meseca februarja. Septembra in decembra

utegne v Francovi Spaniji priti do upovov. General Franco se bo v tekočem letu posvetil notranji ureditvi Španije. Letos bo tudi dosegel višek svoje slave, toda v prihodnjih treh letih zna postati žrtev atentata. Smrt ga čaka na cesti.

V avgustu in septembru utegne priti do političnih nevarnosti na poljskih in ukrajinskih mejah in v vseh državah, ki meje na Sovjetsko Rusijo. Ukrajinsko vprašanje bo pustilo globoke brazde v Evropi, posebno v Italiji in v Irskem, prav tako je pa pričakovati nemire na grškem otočju.

Leto 1939. ne bo posebno važno za zgodovino človeštva. V tem pogledu so veliko važnejši dnevi v maju l. 1941. in v maju l. 1942. Tedaj bo prišlo v Evropi do velikih političnih in gospodarskih sprememb. Tedaj utegne človeštvo doživeti nov politični sistem, potem bomo pa dolgo vrsto let živeli mirno in srečno in se bomo lahko ukvarjali z duševno kulturo. Tudi najbolj revni bodo takrat imeli priložnost za popolno izobrazbo.

25. I., sreda, za evid. št. 13.001—14.000, 26. I., četrtek, za ev. št. 14.001—15.000, 28. I., sobota, za ev. št. 15.001—16.000, 30. I., poned., za ev. št. 16.001—17.000, 31. I., torek, za ev. št. 17.001—18.000, 1. II., sreda, za ev. št. 18.001—19.000, 3. II., petek, za ev. št. 19.001—20.000, 4. II., sobota, za ev. št. 187.001—188.000, 6. II., poned., za ev. št. 188.001—189.000.

Stranka izpolni prijavo v vseh rubrikah in jo predloži na polijejski stražnici svojega bivališča skupaj z državnim kolkom za din 5.—, prometno knjižico in din 15.— v gotovini za gori navedeni državni cestni sklad, nakar se stranki potrdi prejem prijave in davščine v prometni knjižici.

Opozarjamo, da je voznja s kolesom kazniva, ako ev. tablica na kolesu ni plombirana in ako ni na zadnjem delu kolesa pritrjeno reflektorsko steklo.

Zamudnike, ki ne bodo prijavili koles v določenem roku, bo zadela kazen po tar. post. 100 in 229. zak. o taksah, ki znaša 32,50 din za vsako kolo.

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Skrobni in svetlolika srca, ovratnike, zapescnice itd. Pere, suši, munga in lika domače perilo. Parcu čisti posteljno perje in puh

tovarna JOS. REICH LJUBLJANA

Mašo zadušnico so brali na odprtem morju pred Crikvenico v spomin na 14 ribičev, ki so pred 25 leti postali žrtev nevihte na morju. Ribiči iz okolice so se k zadušnici pripeljali v desetih čolnih in na čolnu je bila opravljena tudi maša zadušnica. Po maši so vrgli v morje veneč.

Strojne tovarne in livarne so prodali na dražbi. Vse premično in nepremično premoženje so razdelili na trije dražbeni skupini. Vrednost vsega premoženja je bila cenjena na 13.074.168 dinarjev, najmanjši ponudek je znašal pa nekaj nad 6.564.000 dinarjev. Vse premoženje je izdražilo podjetje Javna skladišča. in sicer vse tri skupine za 8.800.000.

Žrtev eksplozije je postal 25letni puškar Marjun Smajdek iz Primškevega pri Kranju. Zaposlen je bil v tovarni lovskih nabojev v Kranju, kjer je kot posebno večje delavec izpraznjeval iz starih nabojev kapslje. Iz neznanega vzroka se je kapselj vnel in zažgal tudi 2000 drugih, ki so bili v zaboji. Nesrečnega delavca je vrglo daleč stran. Razstrelilo mu je desno nogo, levo nogo si je zlomil, drobci so mu napravili veliko luknenj v glavo, oko se mu je pa razlilo. Prepeljali so ga v bolnišnico, a težko če bo okrevail. Neka delavka, ki je bila tudi v delavnici, kakšen meter oddaljena od zaboja, je ostala popolnoma nepoško-

Prijava koles v letu 1939.

Uprava policije v Ljubljani poziva lastnike koles, da prijavijo za leto 1939. svoja kolesa v zakonito predpisnem roku, to je do 28. februarja t. l. Pri letošnji registraciji koles se mora plačati tudi din 15.— (od tega je din 5.— za drugo poljeje 1938. in din 10.— za leto 1939. Službeni list 55 z dne 9. VII. 1938).

Za prijavo koles je treba uporabiti izključno le predpisane tiskovine, ki se dobe na vseh tuk. policijskih stražnicah za ceno 1 din.

Da se prihrani strankam pota in čakanje, se bo vršila prijava koles za področje tuk. uprave policije na vseh tuk. policijskih stražnicah po sledečem redu:

10. I., torek, za evid. št. 1—1000, 11. I., sreda, za evid. št. 1001—2000, 12. I., četrtek, za evid. št. 2001—3000, 13. I., petek, za evid. št. 3001—4000, 14. I., sobota, za evid. št. 4001—5000, 16. I., ponedeljek, za ev. št. 5000—6000, 17. I., torek, za evid. št. 6000—7000, 18. I., sreda, za evid. št. 7001—8000, 19. I., četrtek, za evid. št. 8001—9000, 20. I., petek, za evid. št. 9001—10.000, 21. I., sobota, za ev. št. 10.001—11.000, 23. I., poned., za ev. št. 11.001—12.000, 24. I., torek, za ev. št. 12.001—13.000,

Poceni naprodaji

36 prvovrstnih, skoraj popolnoma novih šivalnih strojev, več otroških vozičkov, koles, triciklov, pletilnih strojev, tehničnih blagovin, smučk, sank, peči, številnikov, porcelanastih predmetov, radio- aparatov, gramofonov, violin, harmonik itd. Igrač za otroke, kompletnih kopalnic, pohištva pri

„Promet“ Ljubljana nasproti Križanske cerkve

Prav tam se sprejemajo vsi navedeni in še razni drugi predmeti pod zelo ugodnimi pogoji v prodajo

V kopalnici se je do smrti pobil 28letni trgovec in posestnik Herbert Tschinkel iz Kočevja. Dalj časa je že ležal, povit v mavec, ker se je ponorečil z motornim kolesom in so mu že takrat komaj rešili življenje. Ko se je hotel na božični večer okopati, mu je najbrže pri kadi spodrsnilo, da si je zlomil hrbtnico in je obležal mrtev.

Sina in očeta je zadela kap. 46letnega strojevodjo Franca Krepka iz Maribora je na božično soboto v službi na lepem zadela kap, da je izdihnil. Njegov stari 78letni oče, ga je šel pokropiti v mrtvašnico, tam se je pa še sam na lepem zgrudil in izdihnil.

Opis: reg. S Br. 31410 dne 24. XII. 1935

Mali kruhček in drugi podobnjaki na Slovenskem

K naši narodni umetnosti smo dobili lep doprinos: dr. Rajko Ložar in Boris Orel sta napisala zanimivo razpravo o našem »malem kruhčeku«, ki ga še dandanes pečejo v Škofji Loki in okolici, pa tudi v uršulinskem samostanu v Škofji Loki in Ljubljani, ki pa doslej ni bil znanstveno obdelan. Razprava je napisana zelo zanimivo, poljudno in izérpno. Marsikaj je podprto s tehtnimi podatki, kolikor sta jih avtorja pač mogla dobiti. Delo spremlja tudi veliko nazornih slik, modelov in pečiva.

V prvem delu govori g. Ložar o pečivu, nastavljenem po modelu in s prosto roko. Posebno poglavje je namenil pečivu, ki ga pečejo v uršulinskih samostanih. Modele so rezljali zvečne moški, motivi so pa rastlinski, živalski in človeški. Pečivo, napravljeno na roko, je pa žensko delo in je skoraj izključno ornamentalno: krasijo ga cvetlice, rastlinski listi, sadje, razni zavojci itd. Z izobiljane motive ženske lepo razvrste po obliki pečiva. Avtor omenja nekaj domačih modelorvezov. Ohranjenih je pa tudi nekaj modelov tujeja izvora, kajti tudi pri nekaterih drugih narodih je v navadi peka »malega kruhka«.

V poglavju »Od kruhka do malega kruhka«, čigar pisec je g. Orel, pa izveemo za nastanek in izvor našega »malega kruhka«. V nasprotju z drugimi narodi, kjer je »mali kruhček« bajeslovno-versega porekla, torej v zvezi z vero naroda, pečejo pri nas »mali kruhček« za razne praznične okrokom za Miklavža, kot dodatek k poticam in kruhu za božič in druge praznike; darujejo ga tudi za godove in poroke, za ljubljenski si ga pa darujejo med seboj. »Mali kruhček« je dokaj naše narodne umetnosti. Zato so tudi motivi takšni, kakršne doživlja preprost kmečki človek. Zlasti pri pečivu, ki ga gospodinja krasijo s prosto roko, se opaža velika spretnost.

Razprava o našem »malem kruhku« je važna pridobitev za našo narodno umetnost. S pridom bo služila našim umetnikom, pa tudi znanstvenikom za študij naše domače obrti.

Osebne vesti

Poročili so se: Na Blejskem otoku: g. Stanko Mencinger in gđ. Lelja Fermeveča. V Ljubljani: g. Stefan Glavač, poštni uradnik in Ljubljani, in gđ. Zdenka Lundrova; g. Rado Šturm, ravnatelj Vzajemne zavarovalnice, in gđ. Ivanka Debevčeva, pos.; g. Jože Zupančič, narodni kr. mornarice, in gđ. Mica Longyková; g. Tone Kancler, učitelj, in gđ. Mira Čučkova, učiteljica. — Čestitam!

Umrli so: V Ljubljani: Pepca Berlanova; Franc Leban, šol. upravitelj v pokouju; prof. dr. Abbin Belar; Ivan Janovski, dijak. V Celju: Filomena Kovačeva, žena občinskega redarja. V Trbovljah: Leopold Ravšec, rudniški poduradnik v pok. V Kranjski gori: Jakob Černe, lesni trg. V Žirih: Martina Strličeva. V Zavodni pri Celju: Uršula Klenskova, zasebnica. V Mojastrani: Emanuel Heyne, uradnik TPD. V Pristavi pri Mengšcu: Jakob Skok, pos. Pri Sv. Lovrenču na Pohorju: Avgust Lősch-nigg, velepos. in les. industrijec. V Dolenjskih Toplicah: 74letni Franc Štar, pos. V Mariboru: 65letna Katarina Kozlova, zasebnica; Ana Rodeževa, zasebnica. V Novi vasi pri Mariboru: Matej Poločnik, pos. V Ljubljani: 75letna Ana Arselinova, vdova po nadučitelju; Mihael Dovč, mizarški mojster in pos. V Gorishah pri Medvodah: 18letna Pavla Luštrikova. — Naše soželje!

FLANELA IN BARHENTI

vseh vrst in cen, dobro perilno blago, ki je od potrošnikov mnogo hvaljeno, se dobi res poceni pri

Braća Vlah WOLFOVA 5

JULIJ KLEIN

LJUBLJANA, Wolfova ul. 4

SPECIALNI ATELJE

za okvirenje slik in gobelinov

Razgled po svetu

Čangkaškova notranja zmaga

Prekrižana japonska intriga: Vangčingvej izključen iz vladne stranke. — Časopisni škandal v Parizu

V Ljubljani, 3. januarja

»Dokler bo maršal Čangkašk načeloval kitajski vladi, ne bodo Japonci nikdar gospodarji Kitaja,« je ondan izjavil v Singapuru general A. W. Bartholomew, vrhovni poveljnik bivših britanskih oddelkov na kitajskih tleh.

»Dokler bo maršal Čangkašk načeloval kitajski vladi, se Japonci sploh ne bodo pogajali s Kitajci za sklenitev premirja,« smo slišali natanko pred letom dni iz ust zastopnika tokijske vlade.

»Pripravljeni smo se pogoditi s Čangkaškom za sklenitev miru,« smo slišali za novo leto iz ust zastopnika iste vlade.

Te tri izjave povedo več kot celotni roman o dogodkih na Daljnem vzhodu. Prva izjava je posebno tehtna šele tedaj, če jo beremo na tretjem mestu, t. j. v zvezi z obema izjavama japonske vlade. Pove namreč nič več in nič manj kakor to, da Kitajci svoje osvobodilne vojne sploh ne morejo izgubiti, dokler bo Čangkašk duša njihovega odpora. Če poročate, da generalne napovedi navadno ne drže — pri tem se upravičeno lahko sklicujete na nešteto samozavestnih izjav generala Franca — vam bomo samo svetovali, da boljše preberete gori navedeni tokijski izjavi: baš iz njihju boste dobili potrdilo, da singapurske besede niso brez globljega jedra. Pred letom dni so Japonci le predobro vedeli, da bi bili brez Čangkaška že zdavnaj zavojevali Kitaj. Takrat so bili ravno zavzeli Šanghaj; vzroka dovoli, da so lahko samozavestno in oholo diktirali mir, vsaj na jeziku in na papirju. Od tistih dob so zavzeli še Nanking in Karton — še več vzroka, da bi bili za letošnjo novo leto lahko še samozavestnejši. Pa niso. Dokaz, da ni vse zlato, kar se svetli. Dokaz tudi, da se japonski generali nič več ne čutijo Čangkaško kos.

Hočete še več dokazov?

Nekaj dni pred rojnim letom je Tokio razglasil urbi et orbi zmogostvne številke, ki naj bi Kitajce in njihovega maršala kar v tla zabile — vsaj na jeziku in na papirju. Iz teh številki smo izvedeli, da so Japonci izgubili ves čas, odkar traja japonsko-kitajski »incident«, samo 47.133 mrtvih. Kitajci pa 823.000, a celotne kitajske izgube naj po njihovem celo presegajo 2 milijona mož! Se zanimivejša so številke o »osvojenem« ozemlju. Po japonskih o »osvojenem« ozemlju. Po japonskih o »osvojenem« ozemlju. Po japonskih o »osvojenem« ozemlju. Po japonskih o »osvojenem« ozemlju. Po japonskih o »osvojenem« ozemlju.

Tudi te številke so zgovern dokaz, da Japoncem žito ne gre prav v klasje. Če iz svetovne vojne se spomimo, da so Nemci najprijši objavljali številke o svojih uspehih vselej tedaj, kadar svojih ljudi niso mogli tolažiti s slavnimi zmagami na bojiščih. Pri Japoncih je ista. Le še to razliko, da so bile berlinske številke vsaj kolikor toliko točne, medtem ko tokijske le na videz drže. Ves svet namreč ve, da so Japonci pravi gospodarji le železniških prog in tiste peščice kitajskih mest, katerih zavzetje so zmogostvno razglasili v svojih vojnih poročilih — in še tam le podnevi; povsod drugod goskodarjo kitajski četaši. Tako malo obvladajo Japonci osvojeni Kitaj, da niti svojega vojaštva ne morejo prehraniti s kitajskim živežem, ker ga jim kmetje niti za denar ne odstopijo.

Nihče si ne more predstavljati kitajске pasivne rezistence in sladkovljudne sabotaje kitajskega človeka, kdor ni sam živel na Kitajskem,« piše prav te dni Charlotte Haldanova, dobra poznavalka Daljnega vzhoda, v londonskem »Daily-Herald«. »Tam kjer se Kitajec ne more več Japoncem postavljati po robu z orožjem, zna — in še kako! — ugnati osvraženega osvajalca z mrzlo in nemo sabotajo. Ljudstvo je z dušo in telesom na strani četašev; zanje je zmerom dovolj živeža in obleke; zanje kmetje žanjejo in kmetice predejo. Toda kadar pride rekvirirati japonsko vojaštvo, ne najde ne hrane in krme. Za Japonce so samo prazni sklednji, zapuščeni domovi in nemi, brezizrazni obrazi. Zato so japonske zmage jalove, zato so kitajski naravni zakladi za Japonce nedosegljivi, zato Japonci ne ve, kaj bi počel s kitajskimi pristanišči, mesti, vodnimi potmi in neizmernim ozemljem, ki ga je »zavzel«. Zato si Japonci žele miru, zato je Japoncem mir tudi tolikanj potreben.«

Mislimo, da se nam je tudi številčni dokaz posrečil. Le zaradi popolnosti naj še omenimo, da je nekaj dni po obravi bombastičnih tokijskih številki tudi kitajska vlada spregovorila. Navedla je sicer le eno številko. Čeprav načelno tudi nje ne bi smeli brezpogojno verovati, je po vsem, kar smo zgoraj ugotovili, vendarle ne gre mežgati v isti koš kakor japonske številke.

Čangkaškova vlada priznava, da so Japonci vdrl v devet kitajskih pokrajin, toda dejansko, pravi, je v teh provincah le neznamen del okrožij v njihovi oblasti: namreč samo 741%.

Se en tehten dokaz so nam prinesli zadnji dnevi, da Japoncem ne gre tako, kakor so si pred dobrim letom dni izračunali: intriga v Vangčingvejem, podpredsednikom Čangkaškove stranke. Zanimivo je, da so tudi to stvar skuhali v Tokiu za novo leto, torej v času splošne »mirovne« ofenzive, v času miroljubnih japonskih izjav in zmagoslavjih številki.

Vangčingvej je bil namreč pred nekaj tedni nekam skrivnostno odpotoval iz začasne kitajske prestolnice in prav iz Tokia so takrat prodrla v javnost prva poročila o tem. Ta poročila so se od dne do dne bolj zgoščevala in tako smo nekako za novo leto izvedeli, da bi Vangčingvej rad sklenil s Japonci mir. Ker so prav takrat v Tokiu na ves glas izjavljali, da Japonci ne žele Kitajcem nič hudega, narobe, prav radi jih imajo in iz gole nesebičnosti se bore z njimi, samo da jih rešijo moskovskega vpliva, je zelo pozornost, da je Tokio hotel Vangčingveju olajšati nalogo — tem prozornejšo, ker je japonska vlada pri tej priložnosti še posebej poudarila, da bi se tudi s Čangkaškom pogajala.

Toda intriga se je izjalovila. Kitajska vlada je Vangčingveja izključila iz stranke in nameravani razkol v Čangkaškovi vladi je sprevljal po vodi. Pokazalo se je, da je maršal še zmerom edini in neomejeni gospodar svoje dežele, in tako se ni nič spremenilo na premisi, na kateri temelji upanje v končno zmago kitajskega naroda.

K Daladierjevemu potovanju po Sredozemskem morju: Pogled na Tunis, prestolnico dežele istega imena.

Po najnovejših poročilih so se Združene države in Anglija vendarle odločile. Japonsko gospodarsko bojkotirati. Kajpak niso po sredi kakšni idealni nagibi, drugače bi se bili obe anglosaški državi že zdavnaj zatekli k takšni represaliji. Vzrok leži izključno v materialističnem območju: Japonci so izpodrezali angleško in ameriško trgovino na Daljnem vzhodu in nočejo riti slišati o tem, da bi odnehali od svojih zahtev. Tudi če bi hoteli, ne morejo, ker so šli že predaleč, da bi se mogli častno umakniti. A tudi Angliji in Američani bodo prisiljeni vztrajati pri svojem, če nočejo, da jim na Daljnem vzhodu investirane milijarde ne propadejo.

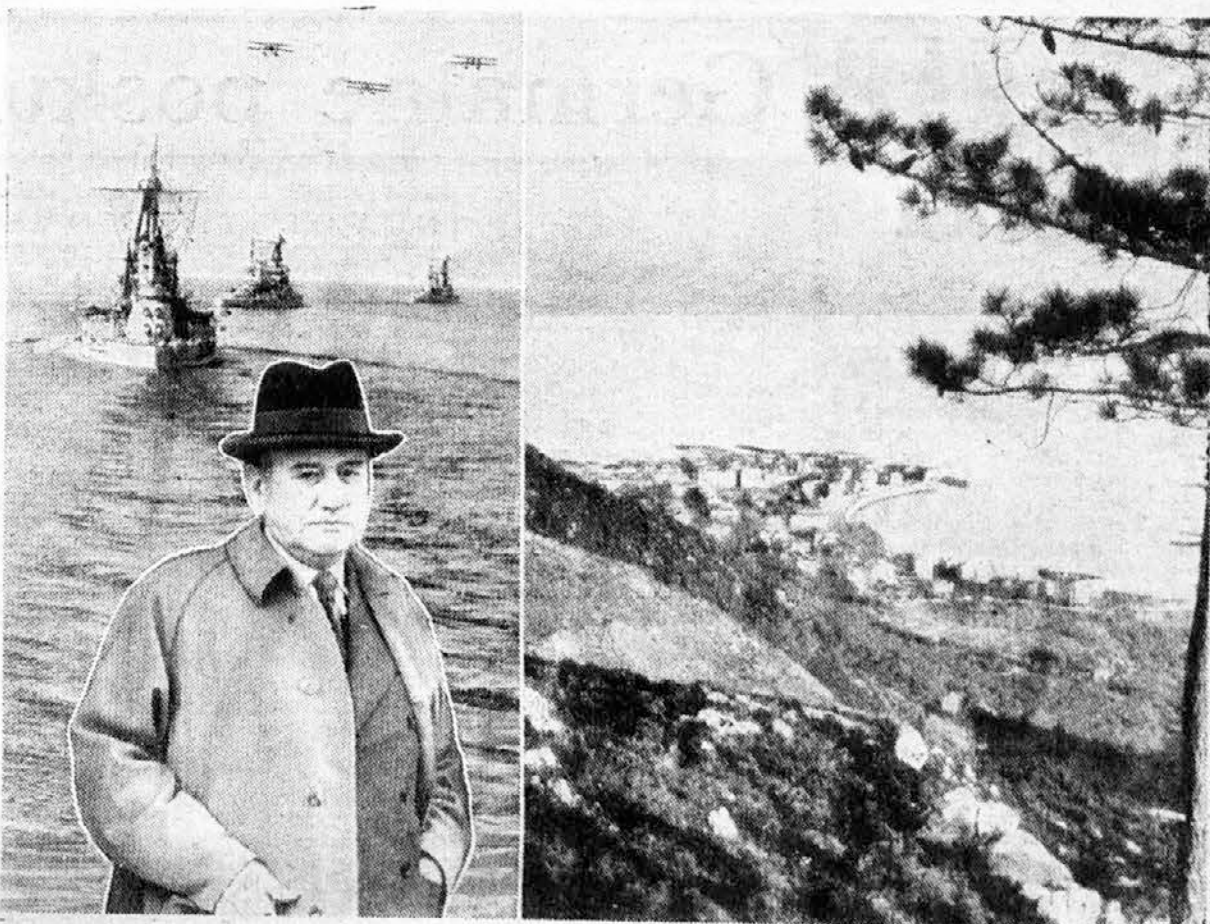
Baje Američani že več mesecev ne dobavljajo Japoncem bombnih letal in municije drugače kakor proti plačilu v zlatu. Odtod pa do popolne ukinitve izvoza je le kratek korak. V tej točki so Japonci hudo občutljivi; saj je znano, da so skoraj vsi bombniki, ki sejejo smrt med kitajskim prebivalstvom, delo ameriških tovornj.

Kaže, da se na Japonskem že čutijo posledice nove politike Združenih držav: prav za novo leto smo brali v nekem poročilu iz Tokia, da je 73.000 budistovskih svetišč na Japonskem sklenilo, odstopiti vojnemu ministertvu in admiraliteti vsi bronasto opremo, kakor svečnike, vase in kadilnice, da se predelajo v topove in strelivo.

Koga zastopa pariški tisk?

V novoletnem »Jutru« beremo:

Francoški žurnalst Henri de Kerillis, zunanje-politični urednik pariškega dnevnika »L'Epoque«, je danes eden najbolj znanih pariških publicistov in ves svet ve zlasti za njegove intimne stike s francoskim generalnim štabom. Nedavno je de Kerillis objavil podatke iz poročila, ki ga je poslal ameriški veleposlanik v Parizu Bullitt svoji vladi. V tem poročilu poudarja Bullitt, da je bilo defetistično razpoloženje francoske javnosti v mesecu septembru posledica ne-

V ponedeljek se je predsednik francoske vlade Daladier odpeljal na političen obisk na Korziko in v Tunis. Na sliki, na levi: vojne ladje, ki spremljajo ministrskega predsednika na njegovem sredozemskem potovanju. Spodaj: Daladier. Na desni: Pogled na Ajaccio, glavno mesto Korzike, kjer je imel Daladier velik političen govor.

razumljive načrtne kampanje francoskega tiska. de Kerillis trdi zdaj, da so francoski listi dobili v šestih mesecih več kot dva milijona funtov šterlingov podkupnine, to je dobre pol milijarde dinarjev! Subvencije je delil grof Fernand de Brinon med večino pariških in pokrajinskih listov ter med celo vrsto novinarjev in političnih publicistov.

vojno. Takrat je bil znani pariški časopisni izdajatelj Bolo-paša obtožen, da sprejema iz tuje subvencije in da jih posreduje tudi za druge izdajatelje listov. Na zahtevo ministrskega predsednika Clemenceauja je prišel Bolo-paša pred vojno sodišče, ki ga je spoznalo za krivega in ga obsodilo na smrt. Obsojenca so ustrelili, njegovi soobtoženci so pa komaj za las ušli enaki usodi.

O aferi smo brali že nekaj dni prej v nekaterih francoskih listih, vendar se nam je zdela pregorostna, da bi ji mogli verjeti, čeprav vemo, da vladajo v francoskem tisku že od nekaj precej čudne razmere. Resnici na ljubo moramo tudi povedati, da je ameriški pariški poslanik na vprašanje časnika Karjev izjavil, da ni poslal ameriški vladi nobenih takšnih poročil, o kakršnih govori de Kerillis. Toda takšne diplomatske izjave drže ali pa tudi ne. Vsekako smemo biti razvidni, kako se bo afeta še razvila.

Mislimo, da ne bo odveč, če pri tej priložnosti podamo našim bralcem vsaj v velikih obrisih sliko francoskega časopisnega tiska.

Orodje v rokah velebank in industrije

Danes na Francoskem skoraj ni lista, ki bi bil v popolnem pomenu besede neodvisen. Tega še HUMANITE ne more reči o sebi; list niti ne taji, da dobiva podporo iz sovjetske Rusije. Morda bi našli edine neodvisne politične liste med idealističnimi revijami; med njimi velja med prvimi omeniti odlično urejevano EUROPE NOUVELLE (glavni urednik Pertinax).

Za vsemi francoskimi listi se skrivata dve nevidni, a tem pomembnejši imeni: Havas in Hachette. Havas dobavlja novice in oglase, Hachette ima pa monopol za prodajo časopisov. Oba skupaj, Havas in Hachette, sta odvisna od velebanke »Banque de Paris et des Pays-Bas«. Cene francoskih listov so tako nizke, da bi časopise zmrznilo, če bi bilo odvisno samo od prodaje. Zato je oglaš edini pravi služek. Oglaš je pa tako rekoč izključno v Havasovih rokah. Če hoče francoski list živeti, mora biti torej dober s Havasom. I Havas i Hachette sta pa preko omenjene velebanke v rokah mogočnega trupa, kjer imajo glavno besedo »Comité des Forges«.

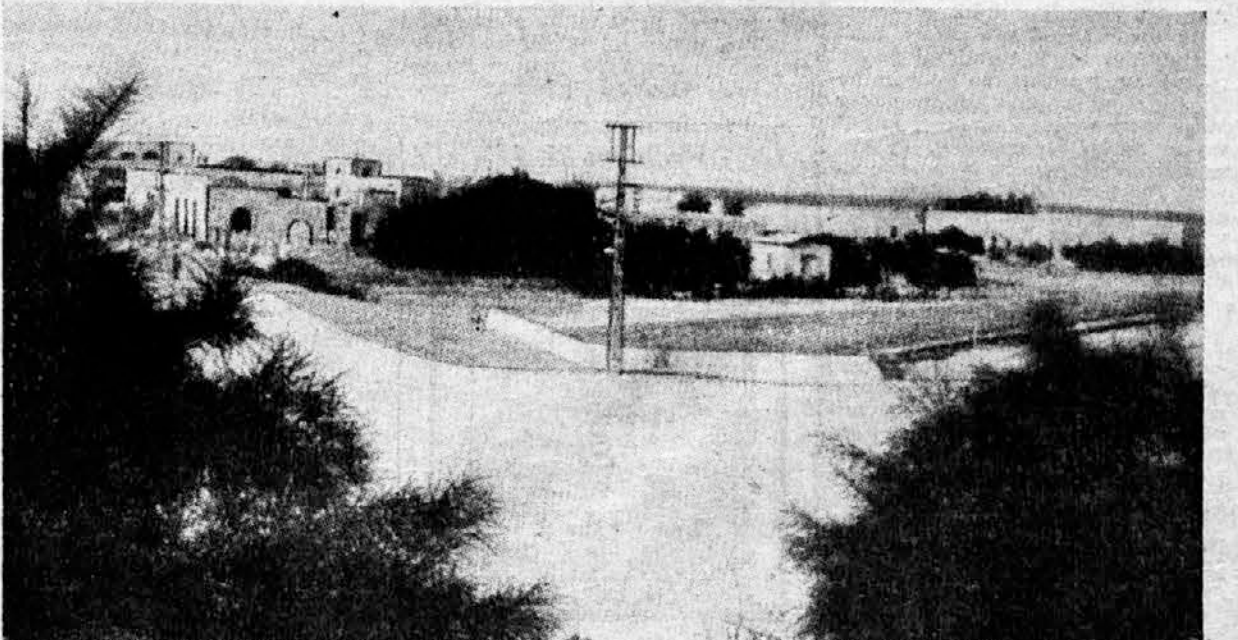
(orožna industrija) in druge francoske veleindustrije. Torej kapital. In kapital je internacionalen.

Če govorimo o francoskem tisku, imamo skoraj zmerom v mislih pariško časopisje; provinčno v mednarodni politiki tako rekoč ne pride v poštev. Med pariškimi listi je pa treba ločiti velike informacijske (tako imenovane bulvarne) liste od strankarskih. V bulvarnem tisku velja med prvimi omeniti PARIS SOIR, last družbe Béguin-Provost (papirni, tekstilni in predvsem sladkorni trust; zato lahko opazite v člankih vseh listov te družbe stalno in intenzivno reklamo za sladkor). Istega lastnika imajo tudi PARIS-MIDI, INTRANSIGEANT in ženski list MARIE-CLAIRE.

MATIN, nekdan največji francoski list, je last družbe »Comité des Forges«. Njegova politika je odlično protisovjetska, zraven pa soviničeno nacionalistična. Tudi poluradni, konservativni TEMPS in katoliški JOURNAL des DEBATS imata istega gospodarja, prav tako kakor PETIT PARISIEN, drugi največji bulvarni list. Desničarski JOURNAL kontrolira predvsem Havas — prav tako kakor radikalni CEUVRE.

PEUPLE je glasilo in last strokovnih organizacij, POPULAIRE pa kontrolirata Léon Blum in socialistična stranka. FIGARO je last dedičev znanega parfumskega milijonarja Cotyja, rojalistično-nacionalistična ACTION FRANÇAISE je pa v rokah pariških vele-zavarovalnic. Radikalni list HOMME LIBRE (ustanovil ga je l. 1913. Georges Clemenceau) je last »Banque de Paris et des Pays-Bas«.

Med desničarskimi tedniki je najglasnejši, četudi ne več največji, GRINGOIRE, last tasta bivšega pariškega prefekta Chiappa, korziškega milijonarja Carbuca. »Gringoire« se je s podporo desničarskih kapitalistov razvil iz navadnega revolverskega žurnalca v tednik s skoraj pol milijonsko naklado; edina razlika med nekdanjim in današnjim »Gringoirjem« je ta, da list danes lahko plačuje najboljšo francosko žurnaliste in publiciste in da je njegov revolver z zlatom okovan — strelja pa še prav tako kakor nekdo. Največji levičarski ilustrirani list je skoraj bolj literarni kakor pa politični tednik MARIANNE, last radikalnega senatorja Paternôtra. Observer

Pogled na Dzibuti, glavno mesto francoske Somalije. Dzibuti ima zelo dobro pristanišče, obenem pa drži tja najpomembnejša abesinska železnica, proga, ki veže Adis-Abebo z Indijskim oceanom.

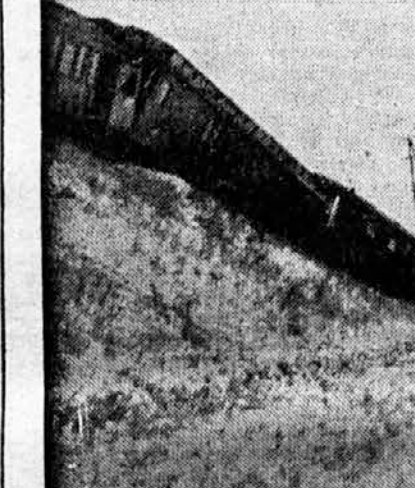
Milijonar Siegfried Wreszinski, edini finančnik, ki se mu je posrečilo spraviti v Nemčiji zamrzle kredite na varno, zdaj ga pa londonsko sodišče zasleduje zaradi bankerota.

mlada žena se je slekla na ulici, da bi se izognila udarcem

Berlin, decembra. Na božični dan dopoldne se je na eni glavnih berlinskih ulic — Kurfürstendam, odigrala zelo pikantna scena. Neka mlada žena, ki je bežala pred pobesnelo taščo, se je pred množico ljudi slekla, ker je videla, da se drugače ne more ogniti udarcem. Kakor se pogosto zgodi, če tašča in snaha stanujeta v istem stanovanju, je prišlo tudi v hiši gospoda Hermana Hessa najprej do pogostih preprirov. Stara gospa Hessova ni bila zadovoljna s svojo snaho in jo je neprestano zmerjala. Na božični dan je spet prišlo med obema ženskama do prepira in tašča je zapretila snahi, da jo bo nabila če bo spregovorila še kakšno besedo. Mlada žena se je ustrašila in je zbežala na ulico.

Berlin, decembra. Na božični dan dopoldne se je na eni glavnih berlinskih ulic — Kurfürstendam, odigrala zelo pikantna scena. Neka mlada žena, ki je bežala pred pobesnelo taščo, se je pred množico ljudi slekla, ker je videla, da se drugače ne more ogniti udarcem.

Berlin, decembra. Na božični dan dopoldne se je na eni glavnih berlinskih ulic — Kurfürstendam, odigrala zelo pikantna scena. Neka mlada žena, ki je bežala pred pobesnelo taščo, se je pred množico ljudi slekla, ker je videla, da se drugače ne more ogniti udarcem.

Zaradi narobe postavljenih kretnic se je pri postaji Faulquemont na francoskem tistiri vlak, ki vozi na progji Metz-Faulquemont. Slika kaže ponesrečeni vlak.

Mož z jeklenosinjimi očmi

Uganka dveh skrivnostnih smrti. Neu-Mexiko, decembra. V kaznilnici v Neu-Mexiku je v skrivnostnih okoliščinah pred kratkim umrl neki Wilbur B. Cassidy. Ne vedo, ali je ta jetnik prinesel s seboj v zapor strup, ali pa, če je umrl za kakšno navratno boleznijo. Vsekako se je odigrala strahovita drama. Pred nekaj meseci je namreč v Albuquerque neki zdravnik iz Socorre obvestil policijo, da je bil pravkar pri njem neki blaznež. Neznavec je napravila samomor in mu niso mogli dokazati zločina, so Cassidyja obsodili na petnajst let ječe. Pokoril se je pa — kakor je razvidno iz sporočila kaznilnice — le nekaj mesecev za svoj greh. Umrl je prav tako skrivnostno, kakor je ostal primer Rose Garcia skrivnosten v svojih podrobnostih do današnjega dne.

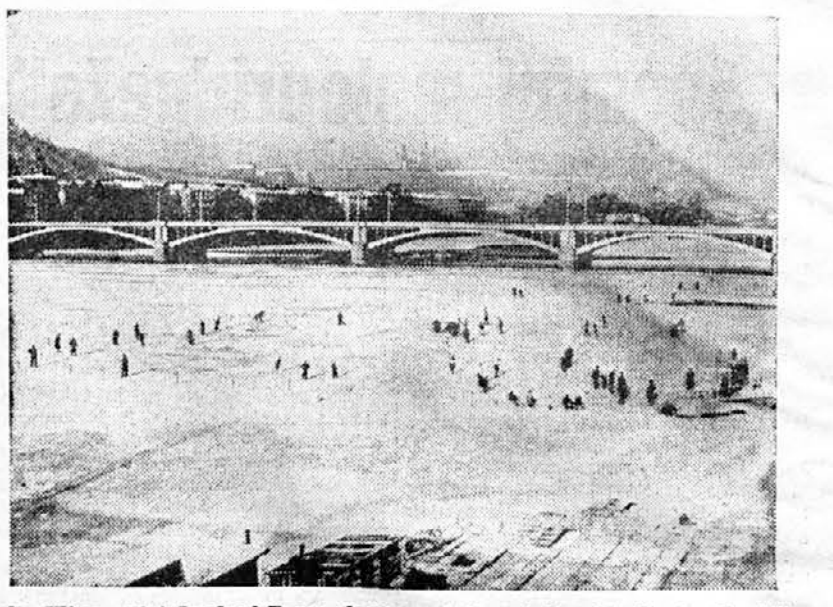

Nemška Lufthansa je dala na razpotago nekaj letal, ki prinašajo zamrzlim ladjam na nemški vzhodni obali hrano. Tu vidimo, kako nalagajo živež na letalo, da ga odnese ladjam, ki so v stiski.

prestano govoril o neki Rosi Garcia in je zatrjeval, da se je tej Rosi zgodilo nekaj strašnega. Po vsaki ceni mora imeti močan strup, da si bo končal življenje. Ker se je zdravnik kajpak branil dati mu strup, je mož odšel. Rosa Garcia je bilo najlepše dekle v Neu-Mexiku — tisto devetnajstletno bitje, ki so mu dali ime »cvetka iz zahoda«.

Skrivnostni Webby. Zdravnik je tudi sporočil, da je imel tujec jeklenosinje oči. Policija se je zvezala s Socorrom. Rosa Garcia je bila že pred nekaj tedni odšla iz Socorra. Sporočila je svojemu očetu, da se je nastanila v Polvaderu. V Polvaderu je sicer ostala nekaj dni, potem je pa izginila. Zdaj se je posrečilo najti moškega, ki so ga v Polvaderu videli skupaj z Roso Garcia. Dekle mu je pripovedovalo, da živi v Socorri neki moški, ki se hoče z njo poročiti. A ona se boji moškega in Socorre. Svojemu prijatelju je dala shraniti neki zavoj s pismi. Pisma so imela podpis »Webby«. Mlademu moškemu iz Polvadera je Rosa Garcia razen tega tudi pripovedovala, da ima moški jeklenosinje oči. Mreža se je torej bolj in bolj krčila. Mož s sinjimi očmi je živel v Socorru. Ime mu je bilo Webby, prav za prav Wilbur, kajti Webby je samo okrajšava za Wilburja.

Zdaj stražniki niso imeli težkega dela. Wilburja Cassidyja, lastnika pralnice v Socorri, so morali vzeti na piko. Ko so ga poiskali v njegovem stanovanju, se je izkazalo, da je že več dni ležal zastrupljen z mamilom v omotici in da se iz nje očitno ne more zbuditi. Šele ko so mu v bolnišnici dali protinjekcije, so ga mogli pripraviti, da je govoril. Priznal je, da se je kljub temu, da je poročen in oče petih otrok, nesmrtno zaljubil v Roso Garcia in hotel storiti vse, da bi bil prost in da bi se z njo poročil. Ko je njegovo ponudbo odklonila, jo je očitno na neki vožnji skozi gozd umoril. Ker pa je trdil, da je Rosa

Reka Vltava, ki teče skozi Prago, je vsa pokrita z ledom. Pražani so izrabili ugodno priložnost in se na zamrzli reki pridno drsajo.

Med dvema ognjema

Dvoboji za lepoto kraljice Evrope. Budimpešta, decembra. Velik ljubezenski roman, ki so njegove peripetije razburjale vse Madžarsko že nekaj let, se je naposled končal v Budimpešti. Gospodična Elizabeta Simonova, ki so jo leta 1929 izbrali za prvo »mis Evrope«, se je drugič poročila in vsi Madžari ji od srca žele zakonsko srečo brez sentimentalnih škandalov. Škandali so se namreč začeli, kakor hitro je ta mlada lepota dobila naslov najlepše žene v Evropi in se je zmagovalno, obsuta s cvetjem, vrnila v Budimpešto. Vsi mladi bogataši in ljudje z blestečimi naslovi so se potegovali za roko hčero nekega zdravnika.

Nezvesta žena. Zaslepljena od slave se ta mlada lepota ni mogla odločiti za poroko. Hitro je odpotovala v Deauville, kjer se je vršila lepota tekma in pustila vse naslove in milijone. Razsodišče ji pa ni podelilo naslova lepote kraljice vsega sveta in gospodična Simonova se je nekoliko razočarana vrnila v prestolnico Madžarske.

Preostalo ji ni drugega, kakor da se poroči. Njen izvoljenec, ki ni bil ne princ ne milijonar, ni imel blestečega imena, temveč je bil samo gospod Bramer, trgovec, je razburil vse Madžarsko. Kajti ona je bila stara komaj dvajset let, on pa še enkrat toliko. Takoj so se začela zakonska nesoglasja. Krasna gospa Bramerjeva je odprla svoje salone, ki so bili polni najboljših ljudi, gospod Bramer je pa kar spreminjal barvo od ljubosumnosti. Kajti najlepša žena v Evropi ni ljubila osamljenosti.

Dvoboji. G. Bramer je nekega dne svojo ženo ujel pri delu. Za ta škandal je kmalu vedel ves svet. Njegov tekmeč je bil g. Job, ravnatelj komičnega gledališča v Budimpešti, znana osebnost v mednarodnem gledališkem svetu. Takoj sta izmenjala karte, priče in oba tekmeča sta se začela z veliko mrzno dvobojevali z meči in samokresi. Ker pa v teh dvo bojih ni bil nihče ne ubit ne ranjen, se je g. Bramer odločil za ločitev zakona. Do ločitve je prišlo pred nekaj meseci. Bivša gospa Bramerjeva je postala gospa Jobova in na obeh straneh Donave zdaj ugibajo, ali bo gospa Simon-Bramer-Jobova vsaj zdaj našla srečo.

Poravnajte naročnino!

ŠIROM PO SVETU

Banket sladokusev se je pred kratkim vršil v Londonu. Zanj je pripravljalo najizbranejši jedi 35 kuharjev, udeležilo se ga je po 350 sladokusev, lastnikov, poslovodij in ravnateljev največjih podjetij gostinske obrti. — Grobnico Gabriella d'Annunzia bodo zgradili na nekem griču v bližini posestva, kjer je italijanski pesnik živel. Grobnica bo cel mavzolej in ga bo obdajalo deset krožnih hodnikov, neprestano bo gorelo v njem 98 svetilk iz 98 italijanskih provinc in okrog mavzoleja bo napeljana voda. Načrt za mavzolej je izdelal pesnik sam že dolgo pred svojo smrtjo. — Nastajanje otoka je filmala neka filmska ekspedicija pri otoku Išigakišini v bližini Japonske. Z ladje so namreč na lepem zagledali zemljo tam, kjer je bilo pred kratkim še morje. Ko so opazovali še dalje, so

Francoski poslanik pri barcelonski vladi, Jules Henry se vrača na Španko. Naša slika ga kaže pri odhodu s pariške postaje.

videli, da se zemlja dviga iz morja, ki je pri tem ostalo čudovito mirno. Ves nastanek otoka so filmali. — Prekolo angleškega ministrskega predsednika je ugotovil neki strokovnjak za generalogijo. G. Neville Chamberlain izvira namreč iz angleške vladarske hiše, ker je 18. potomec kralja Edvarda I. — Lednik Vatna-Hökull na Islandiji, ki so ga imeli za ugalec ognjenik, je začel znova bruhati. Lednik ima ogromno površino 8000 štirjaškimi km. Lava si je utrla pot s tem, da je najprej predrla debelo ledeno plast. Ogromne množine vode so poplavlile okolico daleč na okrog, škode pa ni bilo, ker daleč ni nobene naselbine. — Seznam najboljših oblečenih žensk na svetu so izdali letos pariški saloni in so ugotovili, da je na prvem mestu ga. Antenor Patinojeva, snaha bolivijskega kralja čina, na drugem mestu

Te in še nadaljnjih sedem najbolje oblečenih žensk na svetu izdajo povprečno dve sto tisoč dolarjev na leto za obleko, okrog milijon dolarjev pa za dragulje. Nobena umetnost! — Stroški za razstavo v Newyorku leta 1939, bodo znašali nad 11 milijonov dolarjev, kolikor znaša naš enoletni proračun. — V Sibiriji je letos postalo že veliko ljudi žrtev mraza. Na tisoče ljudi je že zmrznilo, cele pokrajine so kakor izumrle, vasi se skoraj še vidijo izpod snežne odeje. Cele črede sestranih volkov napadajo vasi in vdirajo v staje. Mraz je v nekaterih krajih dosegel že čez 70 stopinj pod ničlo. — Velika železniska nesreča se je primerila v Romuniji, kjer sta dva vlaka trčila na odprti prog. Pri tem je našlo smrt okrog sto ljudi, ker sta bila oba vlaka nabito polna potnikov, ki so se peljali za božič domov.

SLOVENIJA

na razstavi v New Yorku. Kakor je bilo že objavljeno v časopisih bo prihodnje leto v New Yorku svetovna razstava, ki bo na njej zastopana tudi naša država. Razstava je zamišljena tako, da se bodo prikazale lepote Jugoslavije kot celote, in ne, kakor je marsikdo mislil, deljeno po pokrajinah. Kljub temu bodo prišli posamezni deli države prav lepo do izraza, ker bo v 40 oddelkih dovolj prilike za sodelovanje. Predvsem v velikem oddelku za turizem, kjer bomo prikazovali v slikah vso lepoto naše ožje domovine. Slike naj bodo tudi iz krajev, od koder je največ izseljencev, predvsem iz Bele krajine, da pokažemo tudi našim izseljencem njihove najljubše kraje. Lepih slik in prizorov je dovolj. Za folkloro bo poskrbel etnografski muzej iz Ljubljane, kar nam jamči za izbran material. Tako bodo na razstavi tudi v etnografskem oziru prikazane vse tipične zanimivosti naše Slovenije z narodnimi nošami vred. Naša ročna dela in celo vrsto domačih spominkov bo dostojno predstavila javnoti naša domača obrt. Informacije glede prodaje in prevoza teh izdelkov daje Državni osrednji zavod za žensko domačo obrt v Ljubljani. Vsi predmeti morajo biti pripravljene do 20. januarja 1939. leta.

Za naše hčere, žene in matere

Priznanje spodbuja!

Tehten nasvet za življenje

Dobro opravljeno delo je nekaj samo po sebi umevnega, slabo opravljeno delo je pa treba grajati. Tako vsaj navadno mislijo vsi ljudje. Toda to pravilo ni dobro in se ne obnese vselej.

Vsak človek nosi v sebi idealno sliko svoje lastne popolnosti, sliko samega sebe, kakor se vidi v svojih sanjah in kakor bi želel, da bi ga drugi videli. Če malo pomagamo, lahko učinkuje ta idealna slika vzgojno. Če jo pa zatiramo, oviramo z neuspehi in ponižanji, zamre v škodo posameznika in splošnosti.

Zato hrepeni skoraj vsakdo, ki nosi v svoji duši željo po izpopolnitvi, po priznanju za svoje delo. Le malokdaj se zgodi, da bi si človek rekel: »Saj me bodo tako pohvalili! Zato se mi ni treba truditi!«

Bolj prav bo, če svojo taktiko izpremenimo. Pokalca in priznanje učinkujeta dobro in vsakdo si ju želi slišati; človek noče, da bi bil kdo drug nad njim razočaran, nasprotno pa hoče, da bi si ljudje ohranili o njem svoje dobro mnenje, in da bi si to dobro mnenje še v večji meri zaslužil.

Ker želi vsak učitelj, da bi njegovi učenci dobro delali, prav tako, kakor želi tudi vsak predstojnik ali ravnatelj, da bi našel v sebi podložnih dobre delavce, ni treba tako plašno skopariti s priznanjem, kakor se navadno dogaja.

Mnogi mislijo: Moji učenci si bodo morda kaj domišljevali! Moj knjigovodja, moja strojpiška, moja gospodinjka pomočnica utegnejo misliti, da jih nič ne more nadomestiti! To mnenje je zgrešeno že v svojem bistvu in škodljivo za obe strani. Samozavesten učenec dosti bolj razvije svoje zmožnosti kakor tisti, ki čuti zmerom pritisk nad sabo, ali pa tisti, ki mu je vse eno in ki je za vse ravnodušen; v poklicu izvrši največ tisti, ki smatra samega sebe za važnega in neodmenstljivega. Če je kdo že v naprej prepričan, da bi utegnil kdo drug njegovo delo opravljati prav tako dobro ali slabo kakor on, se bo le malokdaj dvignil čez povprečnost.

Značilna je naslednja zgodba, ki se je primerila neki premalo uvideni gospodinjci: Precej let je imela zelo dobro služkinjo. Nekega dne je služkinja obotela in jo je bilo treba poslati v bolnišnico. Tam je ležala vsa nestrpna in mislila samo na to, da bi se čimprej pozdravila in se vrnila domov, kajti tam pojde brez nje tako in tako vse narobe. To pa ni bilo tako: gospodinjca je celo vsem članom družine izrecno naročila, naj polkažejo, kako si znajo pomagati tudi brez služkinje. Marija naj si ne misli, da je nihče ne more nadomestiti.

Razočarana služkinja, ki je bila gospodinjci dolga leta udana, se je po vrnitvi iz bolnišnice kmalu čisto izpremenila. Njeno delo je bilo slabše, brez veselja, in čez nekaj mesecev je zapustila hišo, kjer je tako dolgo delala v splošno zadovoljstvo.

Priznanje spodbuja. To velja za vsako področje. Ravnatelj, ki priklene svoje nameščence k večjim nalogam in večji odgovornosti, in jim včasih reče: »Vem, da vam lahko zupam, da se lahko zanesem na vašo poštenost in spretnost.« se bo malokdaj zmotil. Predstojnik, ki svoje ljudi zatira in jih ne pusti naprej, doseže samo povprečno delo, nosi sam vso odgovornost in nima nobenega namestnika, ki bi mogel vskočiti v silo namesto njega.

Prijatelj, ki mu priznava dobroto in poštrevnost in ki mu hvaležno reče: »Kaj bi storil če ne bi mel tebe?«, bo skoraj vselej pripravljen za nove žrtve in prijateljska dejanja. Če pa mora slišati besede: »No, nikar! tako ne vihaj nosu! Kaj si pa prav za prav storil zame? Drugi bi storili isto!«, si po pravici misli: »Čemu naj bi žrtvoval svoj denar, svoj čas in svoje udobje, če ljudje tega ne znajo prav ceniti! Naj pa tisti slavni drugi opravljajo to v bodoče!«

Gospodinja, ki ji reče mož, da ne zna nihče tako dobro kuhati kakor ona, da se nihče ne zna tako ljubko in poceni obleči kakor ona, tista gospodinja, ki ji gostje občudujejo dom in se počutijo v njem kakor v domači hiši, bo podvojila svoje delo, da bo pohvalo še v naprej zaslužila. Ne bo ji težavno, kajti veselja zaradi dobrega dela in pohvale olajša delo.

Druga gospodinja, ki ni morda prav nič manj spretna in pridna kakor prejšnja — ki pa mora zmerom slišati same poniževalne besede in moževe očitke, da je jed skromna, vidatki zanjo pa veliki, se bo kmalu nehala truditi za dom, in bo pustila, da bo vse teklo samo, kakor pač more.

Bolnik, ki reče hvaležno: »Nihče mi ne zna tako dobro postreči kakor vi, sestri!«, bo imel zmerom dobro postrežbo, tisti, ki zmerom samo govornja, pa slabo.

Lepa žena, ki ne sliši nikoli laskave besede, se bo začela kmalu zanemarjati in bo pred časom ovela. Kdo ne ve, da so igralci pred skoraj praznim gledališčem in hladnim, ravnodušnim občinstvom, dosti slabši, kakor pa tulerat, ko jih spodbuja navdušeno ploskanje?

Le malo ljudi je tako visoko nad vsakdanjostjo, da jim ni do hvale in ploskanja. To so po večini ljudje, ki vedo ali vsaj računajo na to, da jim bo prav priznanje izkazal šele rod, ki pride. Večina ljudi pa priznanje potrebuje. Priznanje je poceni in učinkovito sredstvo, ki dvigne delovno zmožnost in poživi veselje do življenja.

Toda ljudje se za to ne brigajo. Svoji okoliščini priznanja ne privoščijo in ponosno trdijo, da ga tudi oni ne potrebujejo. In če nekega dne v stopnih vsakdanjosti ne morejo več dalje, gredo pač k zdravniku, da jim prepíše razne preparate in sredstva za okrepitev živcev...

Naša kuhinja

Kaj bo ta teden na mizi?

Četrtek: Riževa juha, krvavice z zeljem. Zvečer: Mesna gibanica.¹
Petek: Ribe v obari, rozinova gibanica, kompot. Zvečer: Zdrobov kipnik.

Sobota: Golaževa juha, goveji preslaninjen jezik,² endivija. Zvečer: Telečji zrezki.

Nedelja: Goveja juha z zdrobovimi cmoki, telečja ledvična pečenka, karfiolna solata, makova potica, figov kompot. Zvečer: Zolica,³ obloženi kruhki, potica, čaj.

Ponedeljek: Zdrobova juha, krompirjev pire, kislja repa, govedina. Zvečer: Telečja preslaninjena jetra.⁴

Torek: Zelenjavna juha, slanikova omaka,⁵ kruhovi cmoki. Zvečer: Rižota, solata iz kislega zelja.⁶

Sreda: Kislo zelje s kranjsko klobaso, krompirjeva solata. Zvečer: Vampi s slanino.⁷

Pojasnila:

¹ Mesna gibanica: Sesekljaj drobno telečje pečenko ali govejega mesa in ga duši na surovem maslu z drobitinami, drobno zrezano čebulo, peteršiljem, limonovimi olupki in poprom. Ko se ohladi, mu primešaj skodelico kisle smetane in 1 jajce. S tem nadevom namaži razvaljeno testo in kuhaj gibanico v juhi, ali pa speci.

² Goveji preslaninjen jezik: Pretakni kuhan in olupljen jezik s slanino ali sardelami in ga peci tako dolgo, da se slanina zarumeni. Potlej prideni nekaj žlic kisle smetane in malo juhe, ki se je v njej kuhaj jezik. Zreži jezik in ga oblij s to omako.

³ Zolica: Kuhaj dve svinjski nogi in kos mesa od glave počasi v slani vodi, ki ji prideni čebule, lovorjev listič, peteršilja in celega popra. Ne nalivaj pa preveč vode, ker se potlej zolica ne bo strdila. Meso mora biti zelo mehko, skoraj razkubano. Lonec postavi na strau in pusti noge v njem. Ko se nabere po vrhu mast, jo lepo z žlico posnemi. Odbeni meso od nog, zreži ga na kosce in ga deni v stekleno skledico. Potem precedi vanjo še juho in postavi skledo na hlad, da se juha strdi. Kadar je zolica lepo trda, posodo pomoči v gorko vodo in žolico stresni na krožnik. Okraši jo s trdo kuhanim jajcem in karfijolo. Napraviš jo lahko tudi iz telečjih nog.

⁴ Telečja preslaninjena jetra: Potegni z jeter kožico, pretakni jih z drobno narezano slanino in jih praži na surovem maslu na zarumeneli čebuli. Potresi z moko in zalij z juho. Prideni juhi nekaj žlic smetane in soli. K jetrom daj na mizo polento ali makarone.

⁵ Slanikova omaka: Napravi bledorjavo prežganje iz masti in dveh žlic moke, zalij ga z juho in okisaj z limonovim sokom. Ko je omaka kuhana, deni vanjo s seklačem drobno zrezanega slanika in malo popra. Vlij na to omako in dobro premešaj.

Trije kroji smučarskih oblek

Parker nalivno pero

je prikladno darilo za vsako priliko
Dobite ga pri tvrdki

Radioval

Dalmatinova šte. 13

Kdor daruje Parker, daruje neprekosljivo kvaliteto!

⁶ Solata iz kislega zelja: Popari kislo zelje in ga pokrij. Čez kakšnih pet minut ga odceni in dobro ožni in ga polij z oljem, samo nekoliko kisa, prideni soli in popra.

⁷ Vampi s slanino: Nareži v kozo na kocke zrezane slanine. Ko se prav malo razpusti, primešaj še na kocke zrezane in ocvrte žemlje, zrezane vampe, soli, popra, peteršilja, česnja in juhe. Dodaj tudi nekoliko parmazanskega sira.

Obleke, ki pričarajo vitkost

Marsikatera obleka se nam tako dobro podaja, da bi jo najraje zmerom nosili. So pa tudi druge, ki jih kar ne moremo obleči. Vise v omari in kadar jih zagledamo, se uezimo.

Blago je bilo dobro, lepo, tudi šivilja ga ni potomila, in vendar se nam obleka nikakor ne podaja.

Kako je to mogoče? Kako da obleka ni takšna, kakor smo si jo zamišljali, ali pa kakor smo jo bili videli pri Greti Garbo?

Temu je morda vzrok optična prevara, ki jo zbuli kakšna barva, vzorec ali kroj.

Da smo v marsikateri obleki tako vitki kakor prešćipnjena osa, v drugi pa debeli kakor cmok, to je tudi najbrže že vsakdo opazil.

Če si hočemo napraviti res primerno obleko, moramo dobro pogledati svoj stas in vso svojo vnanjost.

Kakšne smo prav za prav in kakšne naj nas vidi okolica?

Debele ženske hočejo biti vitkejšje, suhe spet okrogle, velike bi bile rade manjše, majhne pa večje. Ta hoče imeti bolj poudarjen zgornji del telesa, druga meča.

In prav v tem je uspeh velikih modnih salonov, ki znajo svoje odjemalce spretno obleči, da se vse pomanjkljivosti zabrišejo in vse lepote poudarijo. Najprej nam pomagajo barve. V temnih barvah se zdi človek zmerom vitkejšji, v svetlih pa močnejši.

Crne, temno sinje in temno zelene obleke pričarajo torej vitkost.

Močan videz dajeta rdeča, rdeče rjava, bela in rumeno zelena barva.

Tudi vzorec blaga pomaga pri tem. Karirano blago dela človeka debelega, in zato ga je treba močnim damam odsvetovati. Vzorec s podolgestimi črtami napravi žensko vitko, če tečejo črte počez, pa jo narede zajetnejšo.

Tudi vse velike, zelo opazne vzorce s cveti prepustimo rajši vitkim damam. Prav majhne, nežne cvetice pa utegnejo pri močnejših damah učinkovati smešno. Zato je treba tu vse izbirati zlato srednjo pot.

Tudi kroj ni brez pomena.

Ze vrsto blaga je treba upoštevati. Pri fini svileni obleki lahko napravimo najljubkejšje gube, pri močnejšem volnenem blagu pa se trdo blago temu upira in ne leži. Krilo v zvončasti obliki je lahko praviljeno lepo, če je narejeno iz mehkega blaga, če je iz tafta ali kakšnega drugega trdega blaga, pa bo viselo z nas trdo kakor z metlišča.

Če hočemo dobiti kakšna ženska zelo vitek videz, naj si napravi na obleko navpične nasive, če pa hoče doseči videz moči, naj bodo naši počez.

Če hočemo zbuditi videz, da imamo ozka meča in širok hrbet, mora imeti krilo navpične črte, zgornji del obleke pa prečne. Isti učinek dosežemo, če si napravimo temno krilo in svetlo bluzo.

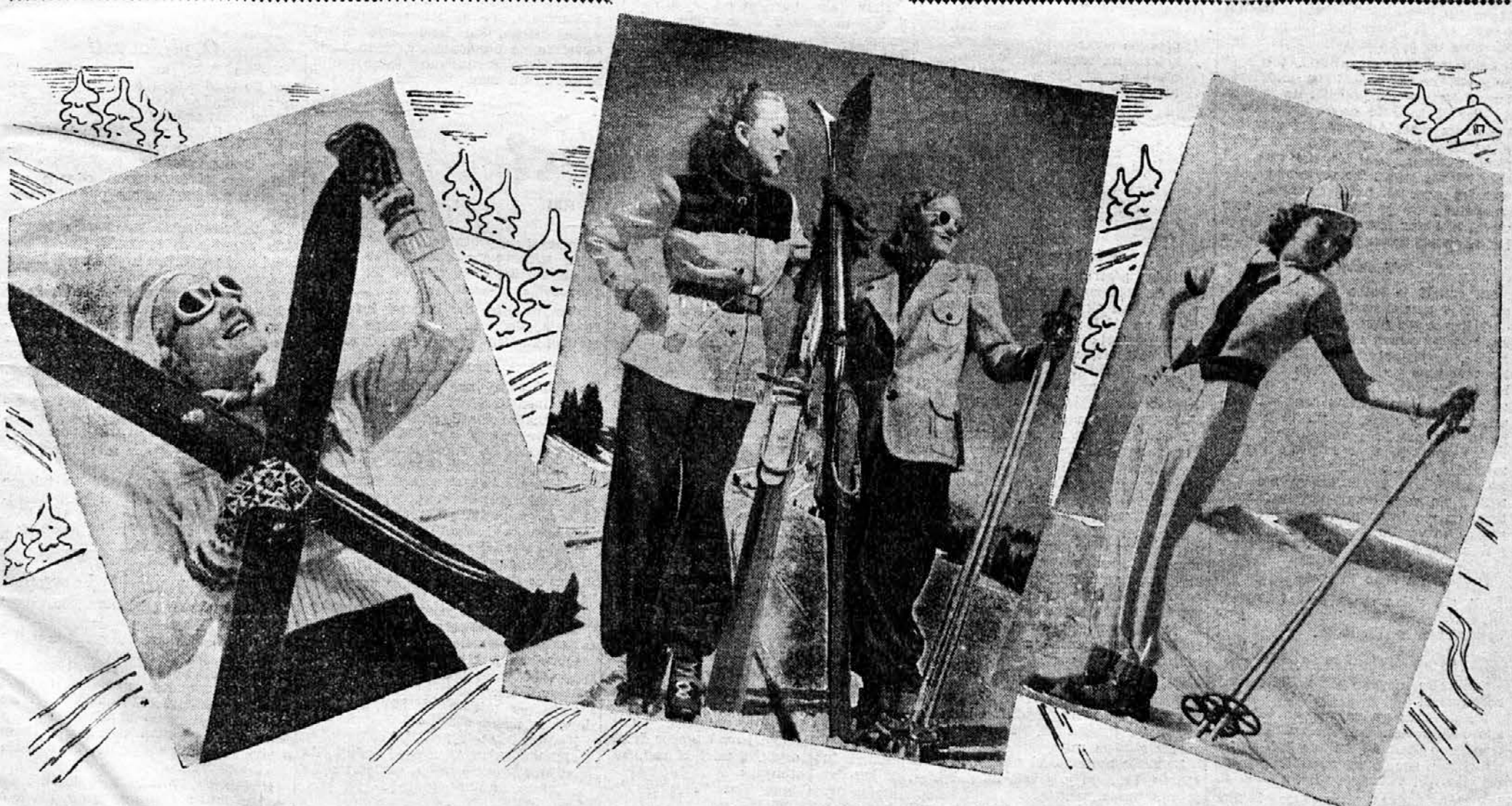
Tudi izrez obleke dosti pomaga, če hočemo zbuditi videz vitkosti ali debelosti.

Naša sedanja moda s visoko zapeto obleko in majhnim, okroglim ovratnikom je zelo elegantna in dobra za vitke dame, pri močnih damah pa je in bo ostal oster izrez primernejši, ker bo zabrisal debelost.

Za zelo močne dame je najprimernejši izrez do pasu. Seveda moramo dati v ta ostri izrez nekakšen telovnik iz svetlega svilenelega blaga. Te telovnike pa lahko sedanji modi ustrežajoče zapnemo do vratu in jim damo okrogel ovratnik.

Lahko, nežno blago in čipke naj uporabljajo le majhne, ljubke ženske, velike in močne pa naj se jim rajši ognejo.

Svojo obleko moramo torej polskati po svoji osebnosti. Največja napaka je, če si napravimo obleko, ki se morda dobro podaja kakšni drugi ženski s čisto drugačno postavou, kakor je naša.

Smučarski kroj mora biti v prvi vrsti primeren svojemu namenu, zanemarjati pa tudi ne smemo dekorativne strani. Letošnje leto opažamo, da se smučarska moda bolj nagiba k tesno se pritegajočim blagom. Kar se tiče jopic, so kaj raznolike. Na naši sliki vidimo pleten sweater, dolgo jopico, s sedlom iz modrega blaga, suknjčje in pleteno jopico z modrimi suknjenimi progami.

Gospodična tajnica

Roman velike
ljubezni
p o z n a n e m
pisatelju
Alfredu
Schirokauerju

4. nadaljevanje

Tu so ga nestrpnost čakale tri ženske, ki jih je bil poklical na sodišče, da bodo njegovim besedam v podkrepilo. Bile so del njegove taktike. Večina žensk je pred sodniki več pokvarila kakor koristila. Tulle so, preveč govorile, v trenutnem razburjenju so se časih izdale in s histeričnimi napadi so dražile sodnike.

Današnje tri dame pa so mu bile v pomoč. Ena izmed njih je bila tako lepa, da sodniki, ki so nazadnje tudi možki, niso mogli ostati ravnodušni. Druga je bila ganljiva v svoji resnični, veliki bolečini. Tretja je bila prebrisana komedijantka, ki ji je izprva šel celo Röhn sam v past.

Bojni načrt se mu je posrečil. Vse tri so dobile ločitevno pravdo.

Ljubeznivo in hitro se je umaknil zahvali prve, solzlam druge — zanjo je bila ločitev samo napol zmaga —, nasmeh tretje, ki je zdaj smela krinko, in šel na sosedni oddelek, kjer ga je čakalo še dvoje ločitev. Ob pol treh je v hotelu nekaj malega pojedel. Ob treh je bil že v svoji pisarni.

Čakalnica je nabito polna, je naznanil sluga Krause.

Röhn je prikipal, šel v svojo sobo, se umil in poklical Nielebocka. Na kratko se je pomenil z njim o uspehu sodb in o obvestilih, ki jih bo treba poslati klijentom.

Ko ga je Nielebock zapustil, je stopil proti vratom čakalnice. Toda tu je obstal. Proti svoji navadi se je obrnil k sobi svojega družabnika dr. Hellebrandta. Bil pa je razočaran. Ko je šel skozi pisarno, Hilde ni videl. Bila je pri kosilu. Uradnice so se menjale. Vsaka je imela dve uri opoldanskega odmora in Hilda, ki je bila v službi najmlajša, je prišla najpozneje na vrsto. Skrnil je svojo slabo voljo in odšel k Hellebrandtu.

»Pozdravljen, prijatelj!« mu je hudomušno rekel, »samo javiti sem se ti prišel.«

Hellebrandt je planil kvišku. »Ali si imel z Daumierjem srečo?« je radovedno vprašal.

Röhn je prikipal. »Drugače nič novega?« Hotel je napraviti opazko o Hildi in vprašati, kje jo je dobil, kdo je in odkod prihaja, toda nekaj mu je branilo. Nerazumljiv strah ga je zadrževal, da ne bi izdal svojega skritega nagnjenja do nje.

Toda Hellebrandt mu je sam pomagal.

»Ali ste videli našo novo gospodično? je vprašal in oči so se mu ponosno zaiskrile.

Röhn je malomarno odvrnil: »Da, davi mi je prinesla akte na sodišče!«

»Hm, prav njo mora poslati Nielebock,« se je ujezil Hellebrandt. »No, prijatelj, kaj pravite k tej ženski popolnosti. Pesem!«

»Malo pesmi berem,« se je prazno nasmehal Röhn. »Kaj pa je bilo večeraj z dokazi v Bertulinovi zadevi?«

Hellebrandt, ki ga je jezilo, da se je tovariš tako malo menil za njegovo navdušenje, je vse povedal. Na tihem pa si je mislil: »No, seveda, ženske so mu že čisto pokvarile okus. Saj nečesa dragocenega, plemenitega in čistega sploh ne vidi več. Ubogi siromak!«

Potem je moral Röhn spet poslušati ženske tožbe. Imel je dvakrat toliko obiskovalk kakor navadno, ker ga prejšnji dan ni bilo v pisarno. Nekajkrat se je komaj premagal, da ni pobegnul. Ko je poslednja obiskovalka odšla, se je Röhna spet polotil neznan nemir. Hodil je po sobi in premišljeval o vprašanju, ki bi se mu bilo še večeraj zdelo smešno in nemogoče. To vprašanje se je glasilo v suhih besedah takole: Kako naj pokličem svojo uradnico Hildo Lobachovo v svojo delovno sobo?

Hotel jo je videti, hotel je govoriti z njo. Neizmerno je hrepenel po njeni bližini. On, ki mu ženske že dolgo niso bile nič drugega kakor predmet dela na sodišču, je hrepenel po svoji uradnici, bolestno, nepremagljivo, kakor je v prvih vseučiliških letih hrepenel po lepi bolniški sestri, ki je bila njegova prva ljubezen. Pred dvajsetimi leti. Da, natanko pred dvajsetimi leti!

Hildo mora poklicati, da ji bo narekoval. To je bilo jasno. Toda kako naj to veliko delo opravi, kako naj ga utemelji, da ne bo zbudil suma in da se ne bo izdal pred pisarno? Že leto dni je bila gospodična Bergwaldova njegova tajnica. Če bi zdaj iznenada poklical novo gospodično v pisarno, bi to pomenilo priznanje. Nemogoče. S tem bo dekletu in sebi brezobzirno izdal. Ne, to ni mogoče. Zamisljen je stopal po sobi. Tri sto zelenih, ali res ne bo našel izgovora, da pokliče k sebi eno izmed svojih uslužbenk? V tej skrbno urejeni pisarni bo vsaka nenavadna izprememba zbudila pozornost. Kaj če bi — ne, ne gre! Ali pa če bi —

Tedaj je potrkala gospodična Bergwaldova in vstopila.

»Ali mi boste nočoj narekovali, gospod doktor?« je vprašala in ga vdano pogledala.

Zmeden se je ozrl k njej, potem pa je iznenada rekel: »Tako blede ste, gospodična! Ali se ne počutite dobro?«

Gospodična Bergwaldova ni bila nič bolj blede kakor drugače. Samo slabokrvna je bila zmerom. Tedaj pa je iznenada zardela, saj je zaslišala prvo tako osebno besedo svojega božanstva.

»Nič mi ni, gospod doktor,« je zmedeno zajecjajala. »Prav dobro se počutim.« Potem je sedla k mizi.

»Danes ne bom narekoval,« je nadaljeval, ker se mu zvižaja ni posrečila.

Gospodična Bergwaldova je vstala in pobrala svoj stenografski zvezek.

»Potem pa jutri zjutraj ob sedmih,« je uslužno rekla. V očeh se ji je še zmerom lesketalo upanja polno presenečenje.

Stopil je k njej. V omotičnem pričakovanju ji je kar srce nehalo utripati. Zdaj je bila res blede kakor zid.

Položil ji je roko na ramo. Če ne bi bile njegove misli tako zelo zaposlene z zvižajo, ki jo je spet pripravljaj, bi bil čutil, kako je dekletu pod njegovim roko zdrhtelo.

»Otrok,« je začel s pretirano dobrodušnostjo, »tako

ne pojde več dalje! Tega ne morem sam pred seboj zagovarjati. Malo boste morali izpreči in se dobro naspiti. Dovolj dolgo ste delali. Vsak dan ob šestih zjutraj iz postelje!« nasmehnil se je in zmajal z roko.

»Toda, gospod doktor,« se je branila, še zmerom vsa iz sebe od sreče, »saj rada delam, prav dobro se počutim. Drugi mesec bodo spet sodniške počitnice, pa se bom lahko odpočila in popravila.«

»Ne, draga moja, tega ne morem več trpeti. Saj se mi boste še sredi pisarne zgrudili.«

»Tudi vi zgodaj vstajate!« Prvič se je upala reči besedo o njegovem zasebnem življenju in se zraven plaho nasmehnila.

»Jaz?« Vzel ji je roko z rame. »To je pa nekaj drugega. — To je moj — poklic.«

»Res je, gospod doktor. Toda tudi me vse delamo tako, kakor bi delale zase,« je odvrnilo srečno dekletu.

Tedaj je postal Röhn odločen. »Ne,« je trdno rekel, »ne maram, da bi se moji pomočniki pretrgalj od dela! Naj se še kdo drug. Kaj pa nova gospodična, ki me je danes lovila po sodišču? Naj še ona malo trpi!«

»Gospod doktor!« je izdala gospodična Bergwaldova iz sebe.

Röhn je odmahnil z roko.

»Ne grešite nad svojo mladostjo in zdravjem, gospodična Bergwaldova,« jo je očetovsko posvaril. To se rado maščuje. Po sodniških počitnicah, ko se boste dobro opomogli, bova že videla. Zdaj mi pa pošljite gospodično — kako se že imenuje?«

»Lobachovo,« je bil njen mrtvi odgovor.

»Da, njo.«

Loba Bergwaldova je šla iz sobe. Zdaj je bila res videti počitka potrebna. Bila je pametno berlinsko dekletu, ki ga človek ne more kar tako preslepiti. Takoj je uganila, kaj more biti z doktorjem. Že v prvem trenutku, ko je zagledala Hildo, se je zbudil v njeni duši tesnoba strah. Zato so jo šefove prve sočutne besede o njenem zdravju dvakrat osrečile in pomirile. Njene častihlepnosti ni ranil. Poznala je svoje sposobnosti. Samo njena obožujoča ljubezen je krvavela.

Počasi, solzavo je prišla v pisarno. Vsa dekletu so takoj vedela, da jo je moralo nekaj hudo zabolet. Ni bila dobra igralka. Ko je dejala s hripavim, omagujočim glasom komaj slišno: »Gospodična pl. Lobachova, pojdite k dr. Röhnu,« se je čisto izdala.

Druge uradnice so jo pogledale, pa so se delale, kakor ne bi bile ničesar opazile. Ko pa je Hilda, edina, ki ni ničesar slutila — zapustila sobo in je Loba Bergwaldova, ki ni mogla zadrževati solza, pobegnila skozi druga vrata, so se zbrale vse in začele šušljati.

Večina izmed njih je Bergwaldovi privoščila poraz. Loba se je zaradi svoje priljubljenosti, ki jo je uživala pri šefu, zmerom delala, kakor bi bila nekaj višjega. Greta Lemkejeva je celo nekoč posumila, da »mora imeti šef res nekaj z njo«. Druge so se ji zato smejale. Röhn, ki bi lahko »imel« vsako žensko v Berlinu, se bo spustil v ljubitkanje z Lobo Bergwaldovo? Takšna neupnost! To je ugotovila Elza Schatterjeva.

Vzlic temu pa so bile vse ogorčene nad Hildo Lobachovo. Vsaka izmed njih se je čutila prevarano, bolj upravičeno do šefove naklonjenosti kakor ta novinarka, ki dela komaj dva dneva v pisarni. Oboževanemu šefu ni nobena zamerila. Vsa jeza se je zgrnila nad svetlolaso tovarišico. Kdo ve, kaj je imela danes dopoldne z njim na sodišču?

»Taka potuhnjenska!« je vzključila Greta Lemkejeva, ki je bila drugače tako ponižna. Tu se dela, kakor ne bi znala do pet šteti, na sodišču pa —

»Jaz ji nisem zaupala,« ji je resno segla Elza Schatterjeva v besedo. »Opazovala sem jo in sem videla, kako je zmerom zardela, kadar je prepisovala iz aktov kakšne nerodne reči. Tedaj sem ji nalašč podtaknila med akte Ludewigovo zadevo. Veste, tiste packarije. Postala je takšna, kakor bi bila dobila škrlatinko. In jaz, koza, sem mislila, da je tako sramežljiva?! Da, takšna potuhnjenska!« Vsa dekleta so bila užaljena.

13

Hilda Lobachova je stopila v Röhnovo sobo mirno, brez strahu. Odvetnik je prav tedaj telefoniral. Neke tovariš ga je hotel pregovoriti, da zaradi neke zakonske zadeve ne bi drugi dan prišel na sodišče. Stranki se bosta nedvomno spet spriznani.

Röhn je Hildi pokimal in ji pokazal, da naj sede. Ubogala ga je in začela potem gledati po sobi, kamor je bila zdaj prvič prišla. Njeni pogledi so presenečeni postali na velikem lesorezu, ki je visel na steni.

»Ne, tovariš!« je dejal Röhn v telefon. »Jutri pridem na sodišče. Vsi poizkusi pobotanja so odveč. S tem bova samo podaljšala trpljenje obeh. Ta zakon je pri temeljih razrahljan, vaš mandant je svojo ženo na tako podel način prevaral — brez ozira na slabe posledice — da o pobotanju in vrnitvi žene k možu ne more biti niti govora.«

Nasprotnik je spet nekaj oporekal. Röhn je obupano pogledal proti Hildi. Ona pa ga ni videla, ker je še zmerom opazovala lesorez na steni.

»Seveda sem zmerom za ločitev,« je odgovoril Röhn na neki nasprotnikov očitek, »za brezpogojno ločitev, če pomeni pobotanje samo krpanje rane, ki se bo slej ali prej spet odprla. V takim primeru je boljša hitra, odločna operacija. Torej — jutri bo razprava. Pozdravljeni, tovariš!«

S temi besedami je pretrgal pogovor.

Hilda se ni niti zavedela, da ne govori več. Slika na steni jo je tako prevzela, da je videla samo njo.

Kazala je dve grčavi debli, ki sta zrastle iz ene korenine. Vsako deblo je imelo na vrhu križ. Na desnem je visea gola žena, na levem pa gol možki, oba z zavezanimi očmi. Telesi sta bili v bolečinah zviti, usta skrivljena v sovraštvo in trpljenje. Kot umetnina je bil lesorez mojstrovina, po svoji vsebini pa živa groza.

Röhn je stopil k zamaknjenemu dekletu.

»Lesorez šestnajstega stoletja,« je pojasnil. »Zelo redka reč. Nekoč sem ga slučajno odkril v Ženevi. Ali veste, kaj pomeni?«

Hildo so njegove besede zdramile in zmedle.

»Ne,« je rekla in spet pogledala strahotno silko. »Lesorez se imenuje 'Zakon',« jo je poučil. »Tako je napisal stari mojster za okvirom.«

»Zakon?« je ponovila Hilda in se zgrozila. »Ali je zakon res tako huda reč?«

Bila je vzgojena v prepričanju, da so dekleta samo zato na svetu, da se omože. Možitev — to je bil namen očetove vzgoje. Tudi v knjigah, ki sta jih brala oče in ona, so se dekleta na koncu vselej omožila.

Zivela je v prepričanju, da je zakon nekaj lepega, nekaj vselega.

Že v prvih dveh dneh pisarniškega dela pa je dobila ta njena otroška vera hud udarec. Majala se je. Brala in prepisovala je stvari, pri katerih ji je kri zmrzovala v žilah. V teh aktih ni bil zakon nič drugega kakor surova prevara, zvižaja. Tu sta si stala mož in žena nasproti, kakor dva smrtna sovražnika, kakor dva morilca, s krvavimi očmi sta iskala drug na drugem golote, da bi si z zastrupljenim bodalom zadala smrten udarec v golo meso.

Vzgoja in njeno toplo žensko srce sta se upirala strahotnim odkritjem teh dveh delavnih dni, upirala sta se temu krvavemu križanju na stari, prečudni sliki. Potem je vsa zmedena zajecjajala, kakor bi bila dajala iz sebe poslednjo, najglobljo vero v človeško dobroto:

»Ali je zakon res tako slab?«

Nasmehnil se je.

»Ali mislite, da ni?«

Tedaj se je pod njegovim nasmehom zbudila njena veselost.

»Nimam izkušnje,« je vedro odvrnila.

»Jaz jih imam pa dovolj,« je mirno rekel.

»Ali ste oženjeni?« ga je vprašala.

»Jaz?« Kakor v grozi je dvignil obe roki. »Jaz oženjen?« Potem se je od srca zasmejal in pokazal močne, bele zobe. »Ne, gospodična, kdor je o zakonu slišal toliko kakor jaz v desetih letih v tej sobi, ta je za vse večne čase cepljen proti tej nalezljivi bolezni.«

Z velikimi, sinjami očmi je pogledala kvišku k njemu.

»Torej je res tako hudo?« je tiho ponavila.

»Šest ur,« je nadaljeval, »poslušam vsak dan, kaj je zakon. Bolečine, obup, razočaranje, upornost, trganje zvezenceh verig! To je muka, gospodična, ki jo je izumila človeška zver, dosti hujša od inkvizicije in grmade, koleasa in kolov.«

Pri vsej resnosti je govoril nekoliko posmehljivo. Še zmerom ga je zamišljeno gledala.

»Seveda pa se ne sme pozabiti,« je rekla, kakor bi bila sledila svojim mislim, ne pa njegovim, »da vidite vi v svoji pisarni same izjeme. K vam prihajajo te ljudje, ki imajo z zakonom slabe izkušnje.«

»Čisto prav,« je prikipal, »in zelo pametno. Toda vaš zaključek je vseeno zmoten. Slika,« — pokazal je na lesorez — »je ena izmed tisočih. Že samo umetnin, ki se upirajo zakonu in ga slikajo kot pekel na zemlji, že stoletja — je vse polno. In besede? Schopenhauer, Nietzsche, Strindberg — in Goethe! Ali poznate Voltaira?«

»Debelo ga je pogledala.«

»Voltairja. Da, brala sem njegovo 'Zgodovino Karla XII.'«

»No, Voltaire ni bil odvetnik za ločitve. K njemu niso prihajali samo tisti, ki so imeli slabe izkušnje, kakor ste vi pravkar rekli. On pravi o zakonu: 'Bojim se, da je zakon prej eden sedmih naglavnih grehov kakor eden sedmih zakramentov.'«

»Voltaire je bil zmerom posmehljivec,« je rekla iz srca.

Toda bil je pameten in trezen mislec, zlasti dober opazovalec. V svojem filozofskem slovarju je razložil besedo 'ločitev' takole: 'Ločitev izvira najbrž iz istega časa kakor zakon. Vzlic temu pa sodim, da je zakon nekaj tednov starejši —'«

»To je samo krilatica,« je vzključila napol jezno, napol veselo.

»Toda imenitna! Tale 'vzlic temu pa sodim' je božanski.«

»Saj so tudi srečni zakoni!« je obupano vzključila.

Tedaj je počasi odnehal.

Vse to, kar sem rekel, gospodična Lobachova, je seveda samo moje osebno prepričanje. Meni se zdi zakon nesmiseln in starinski za moderno življenje. To prepričanje sem dobil v svojem poklicu. Vendar pa velja to samo zame. Nisem filozof in učenj, ampak resen praktik. Samo iz sebe sem govoril. Zato me ni treba tako obupano gledati.«

»Saj nisem obupana,« je tiho rekla. »Vse to mi je samo novo. Moj oče in mati sta živila zelo srečno. Seveda je moja mati zgodaj umrla. Lahko si mislite, da me je hudo zadelo, ko sem slišala, kako mislite vi, ki ste tako pametni in izkušeni, o zakonu.«

»Morda niti nisem pameten,« je dejal skoraj resno, »morda sem samo enostranski, zagrizen prijatelj ločitve. Zdaj naj bo pa dovolj te okrutne igre z vašimi lepimi, mladimi iluzijami. Narekovati vam bom začel. Žal boste morali spet poslušati najbolj tragična potrdila mojega dvoma o zakonski sreči.«

14

Narekoval ji je hitro, brez prestanka. Le malokdaj je pogledal v akte. Zdelo se je, da ima že vsak odgovor naprej zgrajen, da ga zna na pamet.

Prvič mu je bilo delo zabava. Mnogim tajnicam je že v zadnjih letih narekoval, svetlolasi in temnolasi, lepim in grdlim, pametnim in površnim. Nikoli jih ni videl pri delu. Bile so mu kakor orodje, sredstvo, nevidne kakor zvezek, ki so vanj stenografirale.

Hildo pa je neprestano videl. Zelo močno je čutil njeno navzočnost, dobro mu je dela in ga je spodbujala. Zdelo se mu je, da daje njegovim mislim krila. Hodil je po sobi, mislil, zbiral vso moč, in vendar jo je vsak trenutek videl in občudoval.

Današnja številka je prva v letošnjem letu in prva nepravilna številka na 12 straneh. Odslej bo »Družinski tednik« stalno imel 12 strani, to je za isti denar za 4 strani več kakor doslej. Upamo, da boste z našim prenovljenim in bogatejšim listom zadovoljni. Upamo pa tudi, da boste list, ki pri vsaki priložnosti kaže željo po napredku, toplo priporočali svojim znancem in prijateljem. Tako boste sami najboljše pripomogli k še večji izpopolnitvi »Družinskega tednika.«

Igra življenja

Kaj je doživela akrobatka...

...Yonita Prattova v zadnjih desetih letih

Zanimiva in presenetljiva je usoda ameriške artistke Yonite Prattove. Njena zgodba zveni kakor pravljica. V resnici je pravljica iz resničnosti, pestra in romantična kakor malokotara ženska usoda sedanjega časa. Pogum, zagrizenost in železni živci so potrebni za takšno življenje, pa tudi močno srce. In pravljica resničnosti potrjuje samo to, kar smo že davno vedeli, da je na koncu vsega vendar najodličnejše: čuteče, ljubeče, močno srce!

1927

Na Broadwayu v New Yorku postajajo ljudje. Izprva jih je le nekaj, zdaj so že stotine, in človeška množica postaja čedalje večja. Kaj se tu vidi? Čez cesto je napeta jeklena vrv, štirideset metrov visoko. Nihče ne more reči, kako je tja prišla, ker ni nihče na to pazil.

Sele ko se na oknu, na enem koncu vrvi, pokaže človek, postanejo ljudje pozorni. Potem čakajo napeto, kaj se bo zdaj zgodilo.

Se preden more policija poseči vmes, se zgodi nekaj presenetljivega. Človek na oknu zleze počasi na vrvi in potem opazijo vsi tisoči: ta človek je dekle!

Broadway zdrzuje dih. Policijski avto vzlic glasnemu tróbljenju ne pride niti za korak dalje. Policiisti skakejo vznemirjeni iz avta in si poskušajo s silo napraviti prosto pot.

Dekle na vrvi je prišlo do srede ceste. Štirideset metrov nad Broadwayem! Potem doživi Broadway senzacijo: dekle se začne zibati na vrvi, čisto narahlo, vendar pa tako, da se od spodaj razločno vidi — in potem se pripravi za skok...

Tisoč krikov nad Broadwayem. Toda nič se ni zgodilo. Dekle je napravilo na vrvi salto naprej, enega najtežavnjših skokov, ki jih sploh poznamo. Naredila je ta skok visoko nad zavajočo newyorško cesto...

Tri ure nato že kriče raznašalec časnikov njeno ime nad Broadwayem: Yonita Prattova.

»Kako vam je prišla ta blaznost na misel?« vzklika glavni manager in maje z glavo, ko sedi nekaj ur nato Yoniti Prattovi nasproti.

Manager zna trezno misliti.

»Zaradi denarja?« jo stvarno vpraša. »S svojo tvegano predstavo ste si pač hoteli priskrbeti dobro plačano službo?«

Toda na njegovo veliko presenečenje Yonita Prattova odkima.

»Ne, ni bilo to,« reče. Potem pripoveduje: »njuni starši so bili znani artisti. Zdad je v devetnajstem letu. Njen oče je hotel, da bi postala umetnica na vrvi. Branila se je. Tepel jo je in s silo jo je spravil na zibajočo se vrv. Izobrazil jo je, in ko sam ni več mogel delati, jo je prisilil, da je morala kazati svojo umetnost v najslabših zabaviščih.

»Potem ste mu pač ušli, kaj?« ji seže manager v besedo. »Vrag naj vas

vzame — vaš oče, je moral biti res okruten, toda napravil je iz vas dobro artistko. Jaz pa bom napravil iz vas zvezdo Broadwaya!«

Leto nato je bila ena najbolje plačanih umetnic na Broadwayu. Glas o njeni slavi se je širil po vsem svetu, skleniti je morala pogodbe za dolgotrajne turnee in — Yonita Prattova je postala kraljica na vrvi.

1930

Spet v New Yorku. Majhna, skrita loža v razkošnem nočnem klubu. Yonita Prattova se zdrzne, ko jo mož, ki sedi zraven nje, iznenada prime za roko.

»Ali hočete postati moja žena?«

Yonita Prattova zapre oči. Mož zraven nje je Robert Amerton, večkratni milijonar, eden najbogatejših mož New Yorka.

Yonita Prattova reče: »Da!«

Amerton se zadovoljno smehlja. Vedel je, da bo dobil ključ do Yonitinega srca šele takrat, ko se bo z njo oženil. Zato je predlagal ženitev.

Kajti Robert Amerton je trdno prepričan, da ga Yonita ne ljubi, da ji je samo do njegovega denarja. Prvič v svojem uspešnem življenju se je Amerton zmotil.

V resnici ga Yonita Prattova ljubi. Vzela bi ga bila za moža tudi tedaj, če ne bi ničesar imel.

Robert Amerton tega niti ne slutí. Še naprej živi svoje življenje. Osvojil si je Yonito Prattovo, in ta zmaga mu je dovolj. Že pol leta živi z njo, brez kakšnih globljih čuvstev, in ima še pol tučata prijateljic dvomilijevga glasu.

Yonita trpi nezno. V tem stanju se primeri nekaj strašnega: nekega večera, ko pride mož pijan domov, ga ustrelí, k sreči ne do smrti.

Sodnik skomigne obžalujoč z rame ni. Rad bi ustregel mladi, lepi in slavni ženi, toda zakon ima svoje meje.

»Poskus uboja,« se glasi obsodba sodišča. Gospa Yonita Amertonova dobi najmanjšo kazen, — dve leti ječe.

New York ima spet snovi za pogovore. Ko pride v začetku leta 1933. Yonita iz ječe, je spet predmet nove senzacije. Medtem je namreč umrl njen mož in ji je zapustil vse premoženje. Osem milijonov dolarjev.

Spet si vzame svoje staro ime in se spusti v čudno življenje. Z obema rokama razmetava denar. Toda v njeni okusni hišici na deželi se ne zbirajo morda zgornji desetletiči, ki ji kazni niti ne očitajo, ampak vidijo v njej samo zelo zanimivo ženskosc. Ne, v hiši Yonite Prattove se zbirajo berači in najsiromašnejši ljudje v mestu.

Vsak dan jih tam svečano gosti. Dragocene darove dobivajo. Yonita prireja tam zanje plesse, oblači jih v prave družabne obleke. Groteskna in grozotna slika!

Ves New York govori spet o njej, trdi da je prismojena. Amertonovi so

čudeže, ki jih n, pr. ustvarja francoska kuhinja, bo vesel, zadovoljen, da se je posrečilo vsaj v nečem prekosití izbirno francosko kuhinjo in ustvariti svetovno znano jed, ki ni nastala v »evropskem Babilonu«. Danski »smorrebrod« je izvrsten, ne da bi ga bilo treba morda zaradi tega povzdigovali v nebesa. Je nekakšna vrsta sendvičov in v danski gostilni, kjer so jih začeli izdelovati, imajo na jedilnem listu zapisanih okoli dve sto različnih. Upoštevajo pa tudi razne posebne želje gostov.

To o obloženih kruhkih samih. Dan-ci so zanje navdušeni in njihov sloves se je že davno razširil po svetu. Kako pa so nastali in kako je prišel njihov oče do baronstva?

Axel Svensson je imel štirinajst let, ko je umrl njegov oče, ubog steklar, in zapustil ženo s petimi nedoraslimi otroki. Axel je bil najstarejši in je postal učencec v trgovini. Seveda je zaslužil prav malo, toda bil je zagrizen in vztrajen. Ko je prihranil nekaj kron, je dal v liste oglas, da išče službo za nočno delo. Nočni delavci v mirnih časih niso bili prav pogosti, in tako je res dobil odgovor, da išče restaurant Oskarja Davidsena postreznika za nočno delo. Fant je od veselja kar poskočil in takoj prevzel ponujeno delo. Čez dan je delal v trgovini, ponoči pa se je seznanil z delom v gostilni. Tako se je hkrati izobrazil za trgovca in gostilničarja, in ko se je pri starem

Davidsenu izpraznilo boljše mesto, ga je seveda dobil Axel. S pravo dansko vztrajnostjo je lezel čedalje višje, postal je šef malega restavuranta, kjer je delal, in naposled lastnik. Okusna jed, dobra vina, pivo in razni približki so mu hitro ustvarili dobro

Baron obloženih kruhkov Življenjska pot siromašnega dečka

Baron obloženih kruhkov Življenjska pot siromašnega dečka

Kakor so pred nekaj dnevi poročali danski listi, je kralj Kristijan povzdignil v baronski stan Axela Svenssona, očeta danske narodne Jedi, ki jo imenujejo smorrebrod. To kratko poročilo ne pove dosti, toda kdor pozna to dansko specialiteto in zna ceniti tudi

ime in preprosti restaurant je kmalu postal shajališče bogatih meščanov. Vseh jim je bila domačnost in dobra postrežba in Svensson je kmalu postal bogat človek.

Lucija je ležala več kakor leto dni v bolnišnici. Kakor so pozneje ugotovili, je dobila tudi hude notranje poškodbe, ki so se dale le počasi pozdraviti.

Zdad živi v skromnem stanovanju. Nekaj prejšnjih prijateljev jo skrivaj podpira — dokler se ne zgodi veliki čudež.

Lastnik plantaž na enem izmed havajskih otokov ji piše pismo. Večkrat jo je videl v New Yorku, že zelo dolgo jo ljubi. Ali ga ne bi marala vzeti za moža? Začnela si dopisovati in naposled Yonita pristane.

To je čudež, resničen čudež. Mož, ki jo hoče vzeti, je sploh eden največjih bogatašev. Na otoku, kjer ima svoje posestvo, je nekronan kralj.

In kraljevska je tudi poročna svečanost. Mož je zbral domačine »svojega« otoka, da so sprejeli svojo bodočo gospodarico z vsem čarom Južnega morja.

Casnikarji, ki so prihiteli, da bi bili priče tej poroki, priznavajo v svojih poročilih, da še niso doživeli česa podobnega. Usoda artistke se je zdaj končala, raj Južnega morja je sprejel Yonito. V poslednjem pismu starim prijateljem, ki so ga objavili vsi časniki, priznava; da ni bilo njeno nemirno, čudno življenje nič drugega, kakor beg pred očitki hrepenečega srca, ki je naposled zmugalo in doseglo svojo pravico.

Katera je najlepša v deželi Lucija — nekoč

Povsod na Švedskem, v vsaki družini, ki se še oklepa starih navad in izročil, imajo svojo Lucijo. Igra jo domača hči ali pa mlada dekla; vsekako neomeženo in, če je mogoče, — lepo dekle. Dajo ji dolgo belo oblačilo — lahko je tudi nočna srajca —, na glavi pa ima krono iz zelenja, in v njo vtaknejo goreče sveče. Lucija mora vsem članom družine prinesiti lucijski zajtrk — kavo in sladke bel kruh z rozinami.

Lucija — zdaj

Ta lepa navada, ki prinaša v hišo prvi vonj po božiču, prvi soj božičnega lesketa, je postala v zadnjih enajstih letih povod časnškega razpisa za letopno tekmovalce z dobrodelnim ozadjem.

V prestolnici so prišli prvič na to misel, in zdaj išče Stockholm že dvanaajstle svojo Lucijo. Deset tekmovalcev, ki so po »svojem pravem, svežem severnjakem tipu primerne, da nosijo v laseh krono luči,« so razstavili, jim dali številke in objavili njihove slike. In zdaj morajo bralci izbrati ero izmed mladih, lepih deklet, katerih imen ne poznajo.

Mali in veliki, vsi lahko izbirajo. Vse je zgrabila tekmovalska mrzlica. Zivo se govori in prepira po vsej deželi za najlepše dekle. Tisto dekle, ki bo dobilo največ glasov, bo to leto Lucija. Srečni izbranci, ki se bodo odločili za pravo, pa bodo dobili lepe nagrade.

Lucija — zvezdnica

Stockholmska Lucija postane kar slavno bitje. To je prav tako, kakor s tistimi sanjami mladih deklet o sreči pri filmu: listi prinesejo njeno veliko sliko in njeno pravo ime odkrijejo, časnikarji jo izprašujejo po njenem življenju, družini in poklicu, in ona dobi seveda vse polno ljubezenskih pisem, kakor prava filmska zvezda. Slave jo kot kraljico luči, pozdravljajo jo, ko stopa po mestnih ulicah, odeta v bel, pravličen kožuhovinnast plašč, z gorečimi svečami v svetlih laseh. Godba spremlja slavnostni sprevod in devet sotekmovalcev je v spremstvu izbrane Lucije. Slavnostna pojedina zaključí veliki dan.

Kraljica luči kot dobrotna vila

Lucija prinese luč in veselje v ta dan, in njen zmagoslavni pohod izrabijo v ta namen, da naberejo denarja za stradajoče otroke v Stockholmu. Povsod pobirajo takrat s pušicami drobne in velike novce. Tudi Lucija sama prosí za druge. Kdo more odreči dar zmagoslavni lepotici?

Yonita Prattova na vrvi

rodniko jo tožijo, da bi rešili vsaj del ogromnega premoženja. Ne posreči se jim. Kajti preden naposled dobe tožbo, minejo leta.

V teh letih — natanko rečeno: v treh letih! — je Yonita Prattova zapravila vseh osem milijonov dolarjev.

1936

Yonita Prattova je siromašna kakor cerkvena miš. Še nekaj vrstic v časnikih, potem ne govori nihče več o njej.

Pač: nekaj dni nato že izide njeno ime spet na prvi strani lista: »Yonita Prattova nastopa znova!«

Res se je še enkrat odločila, da bo plesala na vrvi. Za New York je to ogromno presenečenje, in cirkus, kjer je dobila službo, mora poklicati policijo, da obvaruje svoje blagajne pred napadom občinstva.

Toda že prvi večer se zgodi nesreča: Dvajset metrov globoko pade v mrežo. Nezavestno jo odnese. Zlomila si je nogo.

Drugi ljudie, druge šege

Baron obloženih kruhkov Življenjska pot siromašnega dečka

Kakor so pred nekaj dnevi poročali danski listi, je kralj Kristijan povzdignil v baronski stan Axela Svenssona, očeta danske narodne Jedi, ki jo imenujejo smorrebrod. To kratko poročilo ne pove dosti, toda kdor pozna to dansko specialiteto in zna ceniti tudi

Davidsenu izpraznilo boljše mesto, ga je seveda dobil Axel. S pravo dansko vztrajnostjo je lezel čedalje višje, postal je šef malega restavuranta, kjer je delal, in naposled lastnik. Okusna jed, dobra vina, pivo in razni približki so mu hitro ustvarili dobro

Znameniti danski sandwichi, ki so proslavili Axela Svenssona in njegov 140 metra dolgi jedilnik

ime in preprosti restaurant je kmalu postal shajališče bogatih meščanov. Vseh jim je bila domačnost in dobra postrežba in Svensson je kmalu postal bogat človek.

ime in preprosti restaurant je kmalu postal shajališče bogatih meščanov. Vseh jim je bila domačnost in dobra postrežba in Svensson je kmalu postal bogat človek.

ime in preprosti restaurant je kmalu postal shajališče bogatih meščanov. Vseh jim je bila domačnost in dobra postrežba in Svensson je kmalu postal bogat človek.

ime in preprosti restaurant je kmalu postal shajališče bogatih meščanov. Vseh jim je bila domačnost in dobra postrežba in Svensson je kmalu postal bogat človek.

Znameniti danski sandwichi, ki so proslavili Axela Svenssona in njegov 140 metra dolgi jedilnik

ime in preprosti restaurant je kmalu postal shajališče bogatih meščanov. Vseh jim je bila domačnost in dobra postrežba in Svensson je kmalu postal bogat človek.

Lucija med svojimi sovrstnicami

Tako je mogoče, da so mize pri njem še zdaj, četrst stoletja po tem, kar je v istem lokalu pomival posodo, nepokrite, in gostje jedo z navadnih lesenih kroznikov; še zmerom so natakarji v predpasnikih in gostilničar sam streže svojim gostom z zavihanimi rokavi. Vsak večer je njegov restaurant, ki leži daleč v predmestju, poln do poslednjega kotička. Večerja, ki obsega okoli dve sto vrst obloženih kruhkov, je napisana na 140 m dolgem jedilnem listu, in kdor ne zna dansko, je izgubljen, če ne bi bili celo najbolj razvajeni jeziki zadovoljni s tem, kar so jim prinesli na mizo.

Še ni dolgo, kar sta dva najbogatejša Londončana istega dne prišla z letalom v Kjöbenhavn in se vrnila domov, samo zaradi tega, da bi pojedla v Davidsenovi gostilni nekaj pravih »smorrebrodov« in se hkrati seznanila z njihovim izdelovalcem in izumiteljem. In demokrati Kjöbenhavn ni bil prav nič presenečen, ko je kralj Kristijan poklical očeta »smorrebrodov« k sebi in ga povzdignil v baronski stan. »Prav za prav,« je takrat rekel kralj z nasmeškom, »bi bile vse formalnosti odveč. Saj sva tovariša. Jaz sem kralj Dancev, vi pa kralj smorrebrodov.«

Ali so te besede točne ali ne, ne moremo reči. Vsekako se lahko potolažimo vsaj s starim italijanskim rekom: »Če ni resnično, je pa mično.«

Katera je najlepša v deželi

Katera je najlepša v deželi Lucija — nekoč

Povsod na Švedskem, v vsaki družini, ki se še oklepa starih navad in izročil, imajo svojo Lucijo. Igra jo domača hči ali pa mlada dekla; vsekako neomeženo in, če je mogoče, — lepo dekle. Dajo ji dolgo belo oblačilo — lahko je tudi nočna srajca —, na glavi pa ima krono iz zelenja, in v njo vtaknejo goreče sveče. Lucija mora vsem članom družine prinesiti lucijski zajtrk — kavo in sladke bel kruh z rozinami.

Lucija — zdaj

Ta lepa navada, ki prinaša v hišo prvi vonj po božiču, prvi soj božičnega lesketa, je postala v zadnjih enajstih letih povod časnškega razpisa za letopno tekmovalce z dobrodelnim ozadjem.

V prestolnici so prišli prvič na to misel, in zdaj išče Stockholm že dvanaajstle svojo Lucijo. Deset tekmovalcev, ki so po »svojem pravem, svežem severnjakem tipu primerne, da nosijo v laseh krono luči,« so razstavili, jim dali številke in objavili njihove slike. In zdaj morajo bralci izbrati ero izmed mladih, lepih deklet, katerih imen ne poznajo.

Mali in veliki, vsi lahko izbirajo. Vse je zgrabila tekmovalska mrzlica. Zivo se govori in prepira po vsej deželi za najlepše dekle. Tisto dekle, ki bo dobilo največ glasov, bo to leto Lucija. Srečni izbranci, ki se bodo odločili za pravo, pa bodo dobili lepe nagrade.

Lucija — zvezdnica

Stockholmska Lucija postane kar slavno bitje. To je prav tako, kakor s tistimi sanjami mladih deklet o sreči pri filmu: listi prinesejo njeno veliko sliko in njeno pravo ime odkrijejo, časnikarji jo izprašujejo po njenem življenju, družini in poklicu, in ona dobi seveda vse polno ljubezenskih pisem, kakor prava filmska zvezda. Slave jo kot kraljico luči, pozdravljajo jo, ko stopa po mestnih ulicah, odeta v bel, pravličen kožuhovinnast plašč, z gorečimi svečami v svetlih laseh. Godba spremlja slavnostni sprevod in devet sotekmovalcev je v spremstvu izbrane Lucije. Slavnostna pojedina zaključí veliki dan.

Kraljica luči kot dobrotna vila

Lucija prinese luč in veselje v ta dan, in njen zmagoslavni pohod izrabijo v ta namen, da naberejo denarja za stradajoče otroke v Stockholmu. Povsod pobirajo takrat s pušicami drobne in velike novce. Tudi Lucija sama prosí za druge. Kdo more odreči dar zmagoslavni lepotici?

1

Ceprav je imel dr. Howard Shipley šele štirideset let, je bil vendar eden najbolj znanih in slavnih zdravnikov v Londonu. O njem so pravili, da ni v Združenih državah in dominionih angleške krone nobene še tako izmalicene bolezni, ki je ne bi on spoznal po še tako neznanjih znamenjih in jo določil s popolno zanesljivostjo.

Ker trpinčijo ta del sveta skoraj vse in med njimi najhujše bolezni, ki kdaj obiščejo človeka, to dosti pomeni. V resnici je odkril dr. Shipley pri nekaterih skrivnostnih in pozornost zbujujočih boleznih tako presenetljive in točne diagnoze da je bil njegov glas več kakor upravičen.

Ko je dr. Shipley ta septembrski večer opazoval na osemnajsti policijski stražnici pri Bermondseyu blizu Temze teško dihajočo in krčevito ohromelo bitje, ki so mu ga bili položili na preprosto posteljo, je zmajeval z glavo in izkušnje so ga menda pustile na cedilu. Očitno ga je čakalo nekaj nenavadnega. Očitno si ni znal razložiti, kaj manjka temu možu, in v vprašanju, ki ga je nameril nadzorniku, se je različno bralo presenečenje.

»Kako je prišel ta človek sem, Mr. Webster? In kdaj?«

Webster, ki je stal doslej ob zamreženem oknu in gledal v neprijetno ozko ulico, je počasi obrnil svojo veliko glavo v sobo. Zadeva ga ni dosti zanimala, ker je kazalo, da za policijo tu ne bo opravka. Vselej je bil slabe volje, kadar so njegovi ljudje pobrali na cesti kakšnega pijanca ali pa bolnika, ki ni dobil krogle, poštenega sunka z nožem ali pa vsaj krepkega udarca. Saj je imel s takšnimi ljudmi same sitnosti.

Namozju, ki je ležal na skromni postelji, pa ni bilo mogoče odkriti niti najmanjšega znamenja nasilja, in če ga ne bi bili našli v sunljivi okolici, bi ga sploh poslal naravnost v bolnišnico. Za zdravnike bi bilo morda na njem kaj zanimivega, kajti nadzornik se ni spominjal, da bi mu bilo v njegovih dolgi službi dobi prišlo kdaj kaj tako čudno strahotnega pred oči.

Po čudnih besedah dr. Shipleya pa je utegnula za vso zadevo morda vendar tihoti kakšna zahrbtnost in zaradi te možnosti je uradnik nekako oživel. Razkoračil se je pred zdravnikom in drobne, ostre oči so se mu pričakujoče zasvetile.

»Ali ste kaj našli, doktor?« Webster je poskušal pridušiti svoj mogočni glas, a vendar je še zvenel kakor zamolklo grmenje. »Vi vidite več kakor mi in zadeva je nekako sunljiva. Moza je privedla pred kakšno uro partruba, ki ga je bila našla v bližnji pomoli. Policisti so povedali, da so iznenada začuli več ostrih žvižgov, ki so zveneli kakor opozorilo, in ko so prihite bliže, so v neki kotlini odkrili tega siromaka. Naslonjen je bil na zid, in ko so se ga dotaknili, jim je padel kakor vreča v roke. — Ali ste že opazili, da je red kakor kamen? Z veliko težavo smo ga slekli, ker so se njegove roke in noge komaj premikale.«

Dr. Shipley je med tem tako naravnal svetilko na mizi, da je njen soj padal na čudnega bolnika. Bil je srednje velik, močan človek tridesetih let, po vnanosti sodeč, boljši delavec. Črti njegovega obraza ni bilo mogoče razločiti, ker je bil ves obraz naravnost strahotno spakčen. Zgornja ušnica je bila tako visoko dvignjena, da se je razen stisnjenih močnih zob videlo še stivkasto rdeče dlesno. Oči so bile krčevito zaprte, in ko je zdravnik s težavo nekoliko dvignil veke, je opazil, da se beločnica čudno leskeče v opalni barvi.

Najbolj nenavadno pri vseh teh simptomih je bila pa čudna sprememba kože, ki je bila na obrazu in na vsem telesu nabuhla in temnordeča. Zdelo se je, kakor bi bil človeka nekdo potegnil iz vrele vode in mehurjasti izpuščaji so ta vtis še izpopolnjevali.

Vse te posebnosti so dr. Shipleya očitno zanimalo. Ko je otipal bolnikove utrip, je začel s povečevalnikom preiskovati kožo in na njegovih priprtih očeh, ki so nervozno podrhtevale, se je videlo, kako mružično je premišljal, da bi po zunanjih znamenjih spoznal, kakšno bolezen ima neznanec.

Naposled se je dvignil, zagnal povečevalno steklo ježno na mizo in omahnil v naibljiji stol. Še zmerom je strmel na bolnika, ki je bil tako otrpel, da mu niti ena mišica ni zdrgetala.

Iznenada se je pa zdravnik izpremenil. Zravnal se je in skočil s stola proti Websterju, ki je presenečen strmel vanj.

»Nadzornik, če mislim prav,« — Shipley je začel te besede skozi zobe in na njegovem obrazu se je pokazal napet smehljaj. — »Če mislim prav, boste zdajle doživeli čudež, kakršnega še niste videli.« Hlastno je odprl svojo žepno lekarno, kjer sta bili dve vrsti svetlih cevk, pogledal naslove in skrbno izbral tri izmed njih. Nekaj časa se je pomisljal, kakor se še ne bi bil mogel prav odločiti, potem je pa strešsel v prazno cevko po nekaj kapljic iz vsake cevke, skrbno pretresel mešanico in jo zil v injekcijsko brizgalko.

Na treh krajih je zabodel dr. Shipley orodje v bolnikovo telo, potem se

je globoko oddahnil in je bil spet prav tako miren kakor zmerom.

Webster je ves ta čas samo tiho gledal in napeto sledil vsem bolnikovim gibom. Čeprav zdravnikovega postopka ni razumel, je vendar slutil, da se dogaja nekaj nenavadnega, in preveč je spoštoval dr. Shipleya, da bi ga pri tem motil. Zdaj se mu je pa zdadelo, da je prišel trenutek, ko bo lahko naslil svojo radovednost.

»Ali ste kaj odkrili, doktor?«

Dr. Shipley je skomignil z rameni.

»Upam.«

»Kaj nalezljivega? Ali bomo morali tole luknjo nazadnje še razkužiti?«

Ta misel je bila nadzorniku očitno zelo neprijetna. Nezapumno in pričakujoče je opazoval zdravnika od strani.

»Ne — zastrupljenje.«

»Samomor ali zločin?«

Webster je zlezal v dve gube kakor zver, ki se pripravlja na napad.

»To morate pa njega vprašati, ko se bo malo opomogel.« Dr. Shipley je pokazal na bolnika. »Mislim, da vam bo možak lahko povedal marsikaj zanimivega.«

»Kako morete to reči?«

»Ker z vsemi strupi, kar jih Londonu premore, ne bi mogli narediti človeka takšnega, kakor je tale. Kaža, da je dobil neko vražjo reč, ki je vzlic napredku znanosti naši učenjaki doslej še niso mogli razkrinkati; najbrž kakšen poseben rastlinski strup, ki ga je bogve kdaj skuhal kakšen tempopož zločinec v skritih kotlih Indije ali Afrike, in ga zapustil svojim dedičem. — Prav za prav bi bil moral to sprevideti takoj, ko sem bolnika zagledal, upam pa, da tudi zdaj še ni prepozno.«

Dr. Shipley je spet pogledal bolnika. Potem je prijel nadzornika pod roko in ga odvedel k ležišču.

»No, kaj pravite zdaj?«

Webster je izbulil oči in se nejeverno popraskal po glavi. Saj ni mogoče! Če ne bi bil ves čas stal v sobi, bi bil prisegel, da to ni mož, ki je še pred nekaj minutami tu ležal. Obraz je bil sicer še zmerom nekoliko spakčen od bolečin, toda takšen, kakor so vsi drugi, in tudi otrplost udov je morala popustiti, kajti bolnikova desnica je iznenada omahnila in ovijesila ob robu postelje. Rdečice in mehurjev ni bilo več! Namestu njih se je pokazala bledica, čelo, vrat in prsi je pa pokrival pot.

Zdravnik je spet zmeril utrip, potem je zadovoljno prikimal in pomežiknil Websterju, ki je še zmerom značeval z glavo.

»Vražja zgodba, nadzornik. Same slutnje, nič zanesljivega. Sodil sem, da utegne biti kakšen zahrbtni strup in sem potem dalje sklepal, da bi morda lahko s tem ali onim protistrupom pomagal. Če bi bil moj prvi sum napačen, bi bil seveda tudi drugi, in tudi če bi bil prvi pravi, mi morda vse skupaj ne bi dosti pomagalo.«

Dr. Shipley je že začel pospravljati svoja zdravila, ko se je spomnil še nečesa. »Ali ste našli pri možu kakšno legitimacijo ali kaj podobnega?«

Uradnik je odkimal. Povedal je, da ni imel neznanec pri sebi ničesar, po čemer bi ga lahko spoznali, in tudi na njegovi obleki ni perilu ni bilo nobenega znamenja. Presenečeno je pogledal dr. Shipleya.

»Vraga,« je zagodel nekoliko v zadregi, »to bi me bilo moralo prav za prav presenetiti. Če naši zločinci koga še tako natanko oropajo, navadno le pušče kaj takega, česar ne potrebujejo.«

Hlastno je začel iznova pregledovati neznančevno obleko, ležečo na stolu poleg postelje, toda naj jo je še tako obračal, naj je še tako preiskoval žep, odkril ni ničesar.

Kakor po nenadnem navdahnjenju je stopil dr. Shipley še enkrat k bolniku, ki je zdaj že glasno in enakomerno dihal, kakor bi spal. Zdravnikov pogled je obvisel na roki, ki je bila še zmerom krčevito stisnjena v pest. Opazno jo je položil na posteljo in skušal pest odpreti. Prsti so se dali brez posebne težave razkleniti in dr. Shipley je pogledal, kaj je za njimi. Komaj pa je zagledal dlan, že se je spet hitro dvignil.

»Webster, prosim, posvetite mi.«

Nadzornik je vzela svetilko in jo podržal nad bolnikom.

Dr. Shipley je hitro vzel pinceto in kos papirja. Z dlanmi in prstov bolnika je odluščil nekaj drobnihi, neznanihi vlakca in kosov ter jih oprezno položil na papir.

Plen ni bil velik, toda zdravnik je bil z njim očitno zadovoljen. Samo Webster ni prikrival svojega razočaranja.

»Umazanija,« je zagodel. »Najbrž je kje padel. S tem ne bomo mogli dosti začeti.«

Dr. Shipley se je skrivnostno nasmehnul.

»Vi ne, pač pa morda jaz. Saj mi boste dovolili, da vzamem to malen-

kost s seboj? Če bom na njej kaj odkril, vam bom povedal.«

Webster se oveda ni upiral. Zdravnik je še zmerom iskal. Tudi v drugi roki, ki je imela na hrbtu zelo dolgo in široko brazgotino, posledico starega ureza, je našel nekaj vlakca, ki jih je menda iskal, in jih je skrbno položil k ostalim. Potem je oprezno zvil papir in ga spravil v notranji žep.

»Tako, nadzornik, zdaj pa telefonirajte, prosim, v bolnišnico, da pridejo čez kakšno uro po bolnika. Ne prej, ker je potrebno, da se še nekoliko odpočije.«

Zdravnik si je začel skrbno umivati roke.

»In če vam je prav, Mr. Webster, lahko jutri dopoldne bolnika skupaj obiščeva. Kdaj utegnete? Ob enajstih? Da? Imenitno! Upam, da ga boste takrat že lahko zaskušali. Najbolje je, da naju že takoj zdaj prijavite pri vodstvu bolnišnice. Prosim vas, sporočite tja tudi to, da zdravniki na tem možu ne preizkušajo preveč svojega znanja. Povejte jim, da se je z njim že vse zgodilo, kar je potrebno, in da potrebuje možak samo še miru.«

Dr. Shipley si je oblekel površnik in si poveznil klobuk na glavo.

»Lahko noč, nadzornik!«

Webster je spremil zdravnika do vrat, potem se je pa s trdnimi koraki vrnil v pisarno, da pokliče bolnišnico.

Ko je dr. Shipley zapustil policijsko stražnico, je pogledal na uro. Ker je bilo že skoraj devet, je nekaj časa premišljeval, ali naj vzame taksi, ali naj pa vsaj nekaj ulic prehoji peš. Naposled se je odločil za sprehod, kajti večer je bil prijetno svež in me-

Povejte svojim znancem in prijateljem, da izhaja »Družinski tednika odslej na 12 straneh!

gle, ki ob tem času navadno zagrinja London, ni bilo. Če dobro stopi in izbira najkrajšo pot, potem se pa odpelje iz Borougha, utegne priti do svojega doma v Lambethu že v slabi uri in potem s podvojenim tekom popopravi zamujeno večerjo.

Vtaknil je roke v žep in izgubil kmalu nato za prvim vogalom.

Nekaj trenutkov pozneje se je izvil iz temne senice blizu stražnice mož v delavski obleki, takoj za njim pa na drugi strani ceste debelušast dedec s širokim klobukom. Oba sta zavila po isti poti kakor zdravnik.

Dr. Shipley je poznal ta del Londona kakor svoj žep. Niti za trenutek ni izgubil smeri. Šel je skozi vrsto ozkih, zavitih ulic, da je tako skrajšal ovinek, ki bi ga bil moral drugače napraviti.

Ze precej dolgo je hodil, ko je zagledal v prazni in slabo razsvetljeni prečni ulici nekega človeka, ki je očitno skušal svojo neizmerno bolečino utopiti v prav tako neizmerni količini alkohola. Možak se je opotekal v velikih lokih, živo mahal z rokami in nekaj pripovedoval, kakor bi imel pred seboj kopicico poslušalcev. Sicer je pijanec v tem delu Londona prav pogosto prikazen in dr. Shipley ni bil bojazljiv, toda pustolovsko življenje, ki ga je preživel dobrih deset let v kolonijah, je razvilo v njem nekakšen šest čut za grozeče nevarnosti. Podzavestno je iznenada občutil, da tu nekaj ni v redu, in je postal oprezan.

Pijanec pa se ni prav nič brigal za nekaj odločilo, in res se je!

Ne da bi se bil pijanec le za trenutek zmenil zanj, je spet zavil proti zidovom in se opotekel naprej. Zdaj je menda postal spet nekako žalosten, ker je jecljaje zatrjeval vsemu svetu, da je iz srca dober človek, in njegove široko razprte roke so kazale, da bi si ves svet pritislil na srce, če bi kdo to od njega zahteval.

Toda dr. Shipley je bil nekako trdno prepričan, da je ta objem namenjen njemu, in če bi mu bilo še kolikaj nejasno, bi ga bil o resničnosti te misli prepričal hudobni lesket, ki ga je ujel v očeh tega moža. To ni bil pogled pijanca, ampak odsev zlobne misli pred dejanjem.

Opotekajoči se možak je svojo pot tako odmeril, da bi se bil moral v naslednjem trenutku zaleteti v zdravniško.

Tedaj je Shipleyevo ostro oko izne-

nada začulo za hrblom šum plazečih se korakov. Doktor se je iznenada zavedel, da je zdaj prišel trenutek hitre odločitve.

Skozi nočno tišino se je zaslišal kraket, trd udarec. Pijanec se je opotekel in padel na hrbet.

Trenutek nato je Shipleyeva pest zadela še drugega napadaleca, ki se je prav tedaj pripravil, da bo padel po njem. Možak s širokokrajnim klobukom je brez glasu tebebnil po tleh.

Boj je trajal le nekaj sekund in zdravnik se je moral nehote nasmehniti, ko je videl, kako dobro se mu je delo posrežilo. Oba udarca sta zadelo tja, kamor sta bila namenjena. Prvi v pijančevu željst, drugi v želedec zahrbtnega napadaleca. Možak na cesti se je zaman trudil, da bi zlezal na noge. Vse mu je moralo brniti po glavi. Drugi je pa zaviljal oči in krčevito lovil sapo.

Za trenutek je dr. Shipley premišljeval, ali ne bi bilo najbolje, če bi s piščalko poklical policijo, da spravi oba napadaleca na varno, potem se je pa premislil. Dedca sta dobila nauk, ki ga ne bosta tako hitro pozabila, razen tega se mu pa ni ljubilo čakati na stražnici in pojasnevat, kako je bilo s tem napadom. Pozno je že bilo in doma ga je čakala večerja.

Ko je napravil nekaj korakov, se je možak v delavskem plašču že zavedel; nekaj trenutkov je strmel okoli sebe, potem je pa planil kvišku in zbežal po ulici navzdol.

»Če boste potrebovali zdravnika, pridi-te k meni,« je zaklical dr. Shipley dobre volje za njim. »Popravil vam bom željst.«

Ne da bi se bil še kaj zmenil za drugega, ki je še zmeraj lovil sapo, je šel svojo pot.

Če bi bil dr. Shipley slutil, kaj vse se bo razvilo iz tega na videz nedolžnega dogodka, bi se bil najbrž vedel čisto drugače.

Shipleyev dom je bil na Woodstreetu, na eni najprijetnejših cest v Lambethu, kjer se da res prijetno stanovati. Tu je bilo dovolj svetlobe in zraka, in majhni vrtovi pred hišami so poleg gostih drevedredov ob cesti dajali okolici videz prijetnosti. Cesta je bila živo nasprotje z resinimi, hrupnimi ulicami v bližini.

Ko je postal zaradi nekakega presenečljivega uspeha čez noč slaven in iskan, si je kupil dr. Shipley tu eno najlepših vil in jo opremil z izbranim okusom.

Prav za prav je ta okus pokazala šele pozneje Mrs. Cecily Carringtonova, kajti gospodar je gledal skoraj samo na to, da bi lepo uredil svoj zbirko orožja in lovskih trofej, ki si jih je bil nabral v Indiji in ob Kongu.

Mrs. Cecily Carringtonova pa ni bila ne v Indiji ne v Kongu, ampak je prišla na drug, nevsakdanji način v njegovo hišo: stara lady Laura Crowfordova, ki je skrbela za to, da so prihajali k njim najpeticnejši londonski bolniki, odkar jo je rešil neke trdovratne bolezni, je odkrila, da je zdravnikov dom brez ženskega bitja nemogoč, in če je lady Laura odkrila kakšno pomanjkljivost ali nepravilnost, jo je znala tudi takoj popraviti.

Dr. Shipleya ta misel sicer ni preveč navdušila, toda vdano se je potkoril, ker se odločni pleniknji pač ni mogel upirati in ker je že sam pogosto občutil, da v hiši res manjka pravega reda in da vprave postrežbe.

Mrs. Cecily Carringtonova — o njej je vedel samo to, da je vdova po nekem častniku in daljna sorodnica lady Laure — je torej prišla, in ko mu je z ljubkim nasmeškom poudila roko, je bil dr. Shipley tako presenečen, da se mu je suhi pozdrav, ki ga je bil nametil svoji novi gospodinjji, zataknil v grlu.

Mrs. Cecily je bila namreč čisto drugačna, kakor si je predstavljaj, in v prvem trenutku ni vedel, ali naj se tega veseli, ali pa jezi. Ni bila več prav mlada — okoli trideset — toda zelo lepa in prav nič angleška. Bila je srednje visoka, temne polti, prav malce polnih oblik in v vsem svojem nastopu prava dama.

Dr. Shipley je bil sprva nekoliko v zadregi, kako naj prilagodi položaj in delo svoje gospodinjje tej nenavadni osebnosti, toda te skrbi ga je kmalu rešila mrs. Carringtonova sama. Jasno in jedrnato mu je razložila, kako si vse to predstavlja. Pazljivo je poslušal in neprestano prikimal, čeprav ni prav dobro razumel, kaj miali, ker je moral gledati preveč na njen ljubki obraz in poslušati prijetni zvok njenega glasu.

In tako mirno, kakor je govorila, je začela v hiši gospodovati. Vse se je spreminjalo, toda tako na tihem, in tako samo ob sebi umevno, da se je moral doktor nazadnje čuditi, kako je sploh moglo biti dotle vse drugače.

Včasih se je morala Mrs. Carringtonova z dr. Shipleyem o kakšni stvari pogovoriti, in v takšnih primerih ga je povabila na južino ali večerjo.

PREPROGA GROZE

DETEKTIVSKI ROMAN

Napisal Louis Weinert-Wilton

BAYER

ASPIRIN

TABLETE

Cglas reg. pod št. brojem 32608 od št. VI 1938.

Pažnja Vas varuje razočaranja

Zato že pri nakupu Aspirin tablet pazite na »Bayer«-jev križ, kajti brez tega znaka ni Aspirin.

Trdila je, da se dá za kroznikom dosti bolje in pametneje govoriti o gospodinjstvu in gospodarji je vselej navdušeno pritrdil, kajti te južine in večerje so bile res imenitne. Ko je pa nekdo dejal, da je prav za prav vsak dan kakšna reč, ki bi bilo treba o njej govoriti, je dejala Mrs. Cecily s svojim zapeljivim glasom in veselim nasmehom, da ne mara sitnariti za vsako malenkost in je prav dovolj, če ji le včasih žrtvuje kakšno urico.

Ko je dr. Shipley vstopil v svojo hišo, ga je v veži čakal John. Drugače je bil ves umeren in zapet, to pot je bil pa nekam v zadregi. Komaj je vzel gospodarjev suknišč in klobuk, je že dejal:

»Madame prosil, da bi z njo večerjali. Že pol ure vas čaka.«

Njegove besede so zveneje kakor očitek. Pohitel je naprej, da bi gospodarju odprl vrata v stanovanje. »Čez dvajset minut bo večerja na mizi,« mu je še zaklical čez ramo, »ker je že vse pripravljeno.«

Dr. Shipley je bil nekoliko presenečen, saj je komaj pred dvema dnevo- ma večerjal z Mrs. Carringtonovo, in povabila njegove lepe gospodinjje žal drugače niso bila tako pogosta.

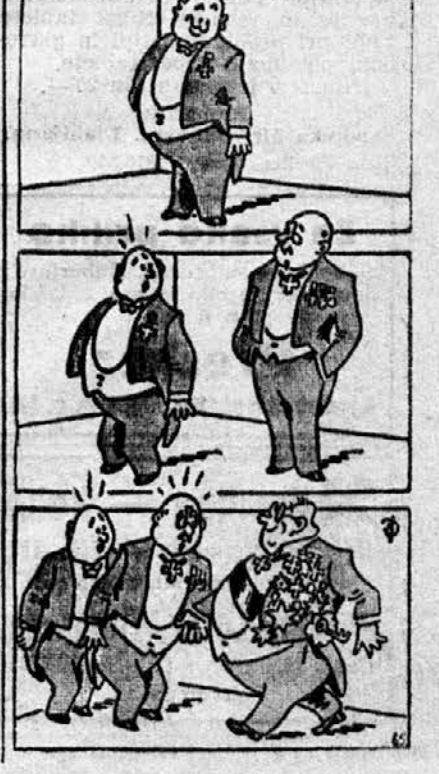
Imeti je morala torej poseben vzrok, da ga je klicala k sebi. Sluga mu je pomagal, da se je preoblekel. Med preoblačenjem je premišljeval, kaj bi utegnul biti vzrok povabila.

Ker je dr. Shipley potreboval vse prtiličje za ordinacijske sobe in za svoje stanovanje, je bila obednica v prvem nadstropju. To ni nikogar motilo, ker sta Mrs. Carringtonova in zdravnik, kadar je sploh ostal doma, jedla vsak v svoji sobi.

Ko je Shipley hitro stopil v jedilnico, ga je Mrs. Carringtonova že čakala. Njen prvi pogled mu je izdal, da mora biti zelo razburjena in da se komaj premaguje. Zdelo se mu je pa, da se ji je kamen odvalil s srca, ko ga je zagledala, kajti oči so se ji živo posvetile in njen stisk roke je bil toplejši kakor drugače.

»Oprostite mi, dr. Shipley, da vas še tako pozno nadlegujem, toda danes sem imela slab dan. Saj veste, kako se ženske hitro poloti slaba volja. Tako samo sem se čutila in moram govoriti z vami. Ali vam je zelo neprijetno?«

Te besede je rekla brez vidne zadrege, toda dr. Shipley je čutil, da so samo preteva. V njenih očeh, ki so ga začudeno opazovale, je bral neko

prestrašeno vprašanje, vendar si ga ni znal razložiti.

»Saj veste, Mrs. Carringtonova,« je vladno odgovoril, »da imam vašo družbo zmerom rad.« Besedo »zmerom« je še posebej poudaril. »Nisem si mogel misliti lepšega zaključka današnjega dne, kakor večerjati z vami.«

Cez obraz mu je šinil topel nasmešek in spet je začutil na sebi začudeni pogled Mrs. Carringtonove.

Večerja je potekala skoraj brez besed in hitreje kakor drugače Mrs. Cicely je bila videti zelo nestrpna in je dala potem nenavadno hitro pospraviti mizo.

Po jedi sta navadno vselej v malom salonu pokadila kakšno cigareto, in to je bila ura, ki se je gospodarske vselej prav posebno veselil. Toda ta ura je začutila danes potekati čisto drugače kakor sicer, kajti Mrs. Carringtonova je kadila molče in se je ukvarjala samo s svojimi mislimi. Iznenada je pa z odločno kretnjo utrnila cigareto in pogledala dr. Shipleya v obraz.

»Saj veste, da se nikoli ne brigam za vaše življenje. Nocoj bi vas pa le rada nekaj vprašala: kaj ste danes posebnega storili ali doživeli? Ne vprašujem vas iz radovednosti, ampak zato, ker imam svoj vzrok.«

Dr. Shipleya je to vprašanje tako presenetilo da je dolgo gledal gospodinjico z začudenimi očmi. Trajalo je precej časa, preden se je zbral. Svojega nenavadnega bolnika in dogodka na polji proti domu se že skoraj ni več spominjal, razen tega pa si ni mogel razložiti kako naj bi bila njegova gospodinja to zvedela.

»Kaj veste, Mrs. Carringtonova? In kako ste zvedeli?« je začuden vprašal.

Mrs. Cicely se je zagledala v svoje rožnate nohte.

»To boste slišali, ko odgovorite na moje vprašanje,« se je izmaknila.

Dr. Shipley je bil še ves pod vtisom nenavadne spremembe, ki jo je opazil na svoji gospodinjici. Poslušno je na kratko opisal nenavadnega bolnika, ki ga je zdravil na stražnici, in potem dogodek v ozki ulici, kjer je tako hitro odpravil oba nasprotnika. Toda celo zdaj mu ni prišlo na misel, da bi oba dogodka nekako združil. Niti slutil ni, da niša dva neodvisna, ločena dogodka. Zato ni mogel razumeti nenavadne vznemirljenosti, ki se je pokazala na obrazu Mrs. Carringtonove po njegovem kratkem opisu.

»Dr. Shipleyje Mrs. Cicely mu še zmerom ni pogledala v oči.« Nekaj vam moram povedati. Pred kakšne pol ure je nekdo prišel, da bi vas posvaril, in očito je nekaj časa premišljeval, preden je mogla nadaljevati — svelovala bi vam, da to svarilo upoštevate. Vem, da mora biti upravičeno, ker vas sicer ne bi svarili... Sicer vam pa mora že sam napad povedati, da svarilo niso bile prazne besede.«

»Svarilo? Pred čim? Od koga?«

Shipleyevo vprašanje je bilo nekoliko ostro. Resno je zastmel v Mrs. Carringtonovo.

Ona je pa samo nemo gledala pri nemi in govorila tako, kakor bi samo ponavljala naučene besede.

»Tole sporočilo sem dobila: Recite dr. Shipleyu, da je pravkar segel v nevarno vse gnezdo in da naj se varuje. Ljudje, ki jim hoče gledati v kvarto, so vsega zmožni in imajo strašne vrste orožja, kakor je lahko danes sam videl na svojem bolniku.«

— To so mi sporočili, Mr. Shipley, in zdaj veste, pri čem ste.«

V njenem glasu je bila nekakšna negotovost, veke so ji pa nervozno utripale.

Dolgo sta molčala.

Dr. Shipley zadeve ni mogel razumeti in je premišljal o raznih zvezah, ki jih je iznenada odkril. Dogodek na policiji je vendar mogel poznati samo nadzornik Webster, a vzle temu so zvedeli zanj še neki drugi ljudje. Da so bile pri neznančevi bolezni nenavadno sumljive okolnosti, je dobro vedel, šele zdaj se mu je pa zazdelo, da mora biti ta zadeva samo člen v celi verigi skrivnostnih dejanj.

»In kdo je poslal to sporočilo?« je začel poizvedovati dr. Shipley s tako čudnim glasom, da ga je Mrs. Carringtonova nehote pogledala. Njene oči so dobile bolesten izraz in dvignila je roko, kakor bi se hotela nečesa braniti.

»Tega vam ne morem povedati — vsaj za zdaj še ne,« se je plašno popravila. »Sicer je pa postranska reč.«

Dr. Shipley je bil presenečen. Ostraguba se je pokazala okoli njegovih ozkih ustnic.

»Oprostite mi, Mrs. Carringtonova. Prav imate.«

Prav nič ni prikrival svoje slabe volje. Potem je iznenada vstal. »Veekako se vam moram zahvaliti za dobro mišljeno svarilo. Prav tako tudi tistim, ki so ga poslali,« je dodal po kratkem odmoru z nekam zlobnim nasmeškom.

Mrs. Cicely je prav tako vstala. Kazalo je, da ji pomeni konec pogovora veliko olajšanje. Hitro je ponudila doktorju roko.

»Kaj boste storili?« Njene oči so obvisle na njem. Skrb je bila zapisana v njih.

»Skomignil je z rameni.«

»Oprezen bom. Ne bom igral komedije in vam trdil, da se svarila ne bojim. Vse kaže, da je zadeva res nevarna.«

Govoril je odkrito in hladno in se ogibal njenih oči.

»Toda v življenju sem doživel že toliko nevsakdanjih reči, da se prav

nič ne bojim. Lahko se zanesem na svojih pet čutov in svoje živce...«

Pri poslednjih besedah se je pa zaslislal na vrtu pod jedilnico pridušen krik, potem pa nekaj živogov. Doktor je ujel še več hitrih, pridušenih klicev in odmev bežečih korakov.

Mrs. Cicely se je pri prvem hrupu prestrašeno zdrnila in v njenih očeh se je pokazal izraz tesnobne groze, ko je hotel dr. Shipley planiti k oknu.

Prijela ga je za obe roke in ga zadržala. »Bodite oprezni, dr. Shipley! Prosim vas.«

Njen glas je zvenel mehko in proseče. Nehote je obstal.

Potem je odkimal, kakor da si ne bi vedel pomagati.

»Kaže, da ste postali zaradi najinega razgovora nekoliko nervozni, Mrs.

šesar, sir. Vše omare in predali so zaklenjeni in nedotaknjeni, le na pisalni mizi je vse razmetano.«

Dr. Shipley je v napetem pričakovanju nauršil obrvi.

»Kam si pa dal zloženi papir, ki je bil v žepu mojega sukničiča?«

»Na pisalno mizo, sir.«

Dr. Shipley je z izrazom skrbi in nezaupanja pogledal svojo gospodinjico. Vse je kazalo, da komaj stoji in da išče opore. Njeni pogledi so blodili nemirno okrog.

»John, pokličite Betty. Gospa se ne počuti dobro. Lahko noč, Mrs. Carringtonova!«

Nekoliko hladno ji je ponudil roko in pri tem je čutil, da so ji ledeno mrzli prsti drgetali. John je pozvonil in se pripravil, da pojde za svojim gospodarjem. Pri vratih se je ustavil in se zelo spoštljivo priklonil.

»Bodite brez skrbi, gospa. Niste v nevarnosti. Jaz se zbudim, če zaslišim še tako rahel šum, in tudi revolver imam.«

Lepa gospa se mu je zahvalila z utrujenim, bolestim nasmeškom in John je odšel za svojim gospodarjem.

Dr. Shipley je dobil v sobi vse tako, kakor mu je John rekel. Nič ni manjkalo, samo pisalna miza je bila vsa premelana in papirja s čudnimi vlakni, ki jih je dobil v bolnikovi roki, vzle iskanju ni mogel najti nikjer.

Tako je izgnila edina in poslednja stvar, ki je bila v zvezi z nenavnim bolnikom. Zdaj bo vse odvisno samo še od njegove izpovedi, ko ga bo jutri zaslišal nadzornik Webster.

Drugo jutro je prineslo dr. Shipleyu dve novi presenečenja.

Najprej je našel med svojo jutrnjo pošto precej obilno pismo. Zaradi barvnega ovitka in s strojem pisanega naslova je mislil, da mora biti kakšna reklama. Šele ko je že preletel vso ostalo, precej obsežno korespondenco, je podzavestno odprl tudi ta ovitek, toda komaj ga je bežno pregledal, že se je pokazala na njegovem obrazu živa osuplost.

Dalje prihodnjič.

Vsakavestne tiskavine

lično in poceni
Vam najhitreje
izgotovi v eno- ali
večbarvnem fisku

TISKARNA
Mercur d.d.
LJUBLJANA

GREGORČIČEVA
ULICA ŠTEV. 23
TELEFON 25-52

Radio Ljubljana
od 5. do 11. jan. 1939.
ČETRTEK, 5. JANUARJA
12.00: Plošče ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Opoldanski koncert Radijskega orkestra ■ 14.00: Napovedi ■ 18.00: Plošče ■ 18.40: Slovensčina za Slovence ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Beseda k prazniku ■ 20.00: Pevski koncert ■ 20.40: Radijski orkester ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Dueti za klavir in harmonij ■ Konec ob 23. uri.

»Govoril je odkrito in hladno in se ogibal njenih oči.«

»Toda v življenju sem doživel že toliko nevsakdanjih reči, da se prav

FR. P. ZAJEC
IZPRAŠAN OPTIK IN URAR
LJUBLJANA, sedaj Sirlarjeva ul. 6
pri frančiškanskem mostu

Vsakovrstna očala, daljnogledi, toplomeri, barometri, hipometri, "d." Velika izbira ur, zlatnice in srebrnine. Samo kvalitetna optika! Cenik brezplačno!

Carringtonova, in to razumem. Najbrž ste se ustrašili navadnega pretepa, ki jih doživljamo tu vsak teden. Poslal vam bom pomirjavalen prašek, da boste vsaj lahko spali.«

V tem trenutku se je zaslišalo na vratih hlastno, odločno trkanje, in ne da bi bil čakal poziva, se je pokazal John na pragu. Bil je zelo vznemirljen in se je le s težavo zadrževal.

Dr. Shipley ga je presenečeno gledal.

»Oprostite, sir.« — John je lovil sapo, — »v vašo obobo so vlomili. Zdrobili so okno v garderobi in vdrli v stanovanje.«

»In kaj so vzeli s seboj?«

John je pokazal razočaran obraz. »Kolikor sem mogel doslej videti, ni-

Kako prideš do denarja?

To je bilo v vseh časih in je tudi zlasti danes veliko in važno vprašanje. Denarja potrebuje človek prav zdaj, za vsakdanje potrebe, potrebuje pa ga tudi v bodočnosti. Svojo bodočnost si zavaruješ, ako zanjo pametno skrbiš že v sedanjosti. Ljudski pregovor pravi: Ako si varčen z denarjem, si najboljše zavaruješ bodočnost in starjša leta. Toda veliko jih je, ki bodo takole dejali: kako pa naj si človek ob tem majhnem zasluzku, ob tej borni plači kaj prihrani? Saj človek s to plačo komaj krije najnujnejše vsakdanje potrebe, poleg tega pa mora imeti človek tudi kaj od vesele plati življenja. Človeku resnično velikokrat prav nič ne preostane od plače in zasluzka in ko trkata na vrata njegove domače hiše bolezen ali smrt, ni kje vzeti denarja. Ni denarja za dopust, za daljše potovanje, za osvežujoče bivanje ob morju ali na planinah, ni denarja za čas brezposelnosti in končno, kar je najstrašnejše, ni denarja za starost. Vse te stiske in vprašanja je čisto preprosto, računsko enostavno rešila Jugosлавenska banka d. d., podružnica v Ljubljani s tem, da je vpeljala takozvano

HRANILNO KOLO.

Pomen tega kola tiči v tem, da tedensko prihraniš malenkostno vsoto, ki jo lahko pogrešiš (n. pr.

Tedenski vložki	din 10-	din 15-	din 20-	din 50-	din 100-
Vplačani znesek po 4 letih	2.080-	3.120-	4.160-	10.400-	20.800-
Izplačani znesek	2.300-	3.450-	4.600-	11.500-	23.000-
Dobiček v obrestih	220-	330-	440-	1.100-	2.200-

Hranilno kolo je Jugosлавenska banka d. d., podr. v Ljubljani vpeljala prvič l. 1931., konec l. 1935., t. j. po 4 letih je to prvo tedensko hranjenje uspešno zaključila in vsem vlagateljem izplačala vse

6. februarja 1939.
PETO HRANILNO KOLO,
v katero lahko vstopi vsakdo, ki se obveže, da bo na teden prihranil in vložil vsaj din 10-. Naravno in priporočljivo je, da se vlaga tudi večje zneske. Višina prvotno določenega tedenskega obroka se v teku hranjenja ni moremenjati. Hranilci izven Ljubljane bodo gotovo v skrbeh, ker ne bodo mogli tedenskih obrokov osebno vlagati pri banki. Vsem tem bodočim hranilcem izven Ljubljane in na deželi bo banka brezplačno poslala poštno položnico, po katerih bodo potem pošljali denar. Kdor bo hotel, bo lahko nakazoval mesečno t. j. za več tednov skupaj. Hranilec naj po preteku gotove dobe pošlje hranilno knjižico banki, ki mu bo vse nakazane obroke naknadno vpisala v knjižico.

Prosimo, da pazljivo prečitajte pravila, ki so na drugi strani pristopnice, izpolnite nato pristopnico ter jo v pisemski kuverti pošljete na naslov: Jugosлавenska banka d. d., podružnica, Ljubljana, Gajeva ul. 3, poleg nebotičnika.

Kdor pa ne bi našel v »Družinskem tedniku« priložene pristopnice, naj jo zahteva od omenjene banke.

NIBOL
TABLETE - MAST

Pri revmatizmu, gihtu in lajšaju masirajte boleče dele z »Nibol« mastjo in vzemite Nibol tablete. Tudi pri prehladu, gripi in glavobolu pomagajo Nibol tablete.

»Nibol« v lekarnah din 20-.

Proizvajaja
apoteka Mr. Bahovec, Ljubljana.
Reg. šte. 17.816/35.

Za vsako priliko
najboljše in najcenejše Hubertuse, površnice, perilo in vsa oblačila nudi
Presker
Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Premog - koks
drva - oglje - likaliti
dobite po zmernih cenah pri
RESMAN LOJZE, Ljubljana
Cesta 29. oktobra (Rimska) št. 21
Telefon 33-53

PETEK, 6. JANUARJA
9.00: Napovedi, poročila ■ 9.15: Plošče ■ 9.45: Verski govor ■ 10.00: Prenos cerkvene glasbe iz stolnice ■ 11.15: Plošče ■ 11.30: Koncert Radijskega orkestra ■ 13.00: Napovedi, poročila ■ 13.20: Plošče ■ 14.00: Otroška ura ■ 17.00: Kmetijska ura ■ 17.30: Plošče ■ 18.00: Zvočna igra ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Koncert ■ 20.30: Koncert Radijskega orkestra ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.30: Angleške plošče ■ Konec ob 23. uri.

SOBOTA, 7. JANUARJA
12.00: Plošče ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Plošče ■ 14.00: Napovedi ■ 17.00: Otroška ura ■ 17.50: Pregled sporeda ■ 18.00: Radijski orkester ■ 18.40: Pogovori s poslušalci ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Beseda k prazniku ■ 20.00: O zunanjih politiki ■ 20.30: Vesel živalski krog ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Radijski orkester ■ Konec ob 23. uri.

NEDELJA, 8. JANUARJA
8.00: Vesel jutranji pozdrav ■ 9.00: Napovedi, poročila ■ 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve ■ 9.45: Verski govor ■ 10.00: Plošče ■ 10.15: Citraški trio Vesna ■ 11.00: Plošče ■ 11.30: Koncert Radijskega orkestra ■ 13.00: Napovedi, poročila ■ 13.20: Bežigrasko pevsko društvo, vmes plošče ■ 17.00: Kmetijska ura ■ 17.30: Veselo popoldne ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Melody-jazz ■ 20.30: Radijski orkester ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Plošče ■ Konec ob 23. uri.

PONEDELJEK, 9. JANUARJA
12.00: Šramel Škerjanček ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Plošče ■ 14.00: Napovedi ■ 18.00: Zdravstvena ura ■ 18.20: Plošče ■ 18.40: Iz slovenske glasbene zgodovine ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Zanimivosti ■ 20.00: Koncert Radijskega orkestra ■ 21.10: Ljubljanski godalni kvartet ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ Konec ob 23. uri.

TOREK, 10. JANUARJA
11.00: Solska ura ■ 12.00: Plošče ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Opoldanski koncert Radijskega orkestra ■ 14.00: Napovedi ■ 18.00: Plošče ■ 18.40: Odnos svetega do dobrega ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Vesela tedenska kronika ■ 20.00: Klavirski koncert boldarske glasbe ■ 20.45: Koncert Radijskega orkestra ■ Konec ob 23. uri.

SREDA, 11. JANUARJA
12.00: Plošče ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Salonski trio ■ 14.00: Napovedi ■ 18.00: Mladinska ura ■ 18.40: Zgodovina gradov na Štajerskem ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Prirodopisni kotiček ■ 20.00: Plošče ■ 20.15: Prenos iz Maribora ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Plošče ■ Konec ob 23. uri.

TRTA
Cepiljenke najemitejših vrst ter zatiče in korenike Kober 58B, teleti 8B, Riparia in Chasselas, vse zajamčeno čisto in prvovrstno, dobavljajo: Prvi jugosлавenski loznjak, Daruvar. Zahtevajte cenike.

Prezeli boste kugovan! Na vsa naročila vam pošljemo naš brezplačni katalog.

PATENT „KRALJICA PEČI“
ki se naloži le enkrat dnevno in greje ves dan, je v zalogi pri **A. SEMENIČ IN DRUG**
Ljubljana, Miklošičeva cesta 15

POZOR
GOSPODINJE!
Najceneje ste postreženi s **KURIVOM** pri tvrdki **RUDOLF VELEPIČ** trgovina s kurivom **LJUBLJANA VII.** Sv. Jerneja cesta 25
TELEFON 27-08
Ravno tam se dobijo popolnoma nove ploščice svetovno znane znanke HOMOCORD CENA DIN 15-